

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 » — »
Negyedévre . 5 » — »
Egy óra . . 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Tisztességtelen verseny.

Pécs, 1900. december 3.

Az ipar és kereskedelem köréből felhangzó számtalan panaszra a kormány törvényjavaslatot készített a mindinkább elharapózó tisztességtelen verseny megrendszabályozására s ezt véleményezésre megküldötte az ipar- és kereskedelmi kamaráknak.

Ismerve a kamarák nézetét ebben a kérdésben, a melynek törvényhozási szabályozását éppen ők sürgették a legerélyesebben a tisztességes kereskedelem megvédése érdekében, azt várhatta mindenki, hogy az ipar és kereskedelem eme hivatalos körei örömmel fogják üdvözölni a javaslatot s ime most arra ébred az ország közönsége, hogy a fővárosi kamara mereven ellenzi a javaslat törvénybe iktatását.

Egyszerre el van hát felejtve minden visszaélés, mely a céghasználattal, a folytonos vagyonátruházások, a származási hely megjelölése, az üzleti titkok ármányos ellesése és jogtalan fölhasználása s több ily épületes dolgok körül elkövetve s a tisztességes üzletemberek által évek óta felpanaszoltva lett s a budapesti ipar és kereskedelmi kamara egyszerre arra a meggyőződésre jutott, hogy minden visszaélésnek elejét lehet venni már meglévő törvényeink keretén belül is, mert már eddig is elég messze mentünk ebben a tekintetben.

Valóban a mesebeli békák jutnak az ember eszébe. Addig könyörögtek gólyakirályért, míg az megjelent s most megszeppenve kívánják annak eltávolítását. Mert hát mit is mond a budapesti kamara? Talán kétségbe vonja azoknak a visszaéléseknek tömeges létezését, a melyeket a kormány javaslatával korlátozni, hatályos büntetések alá vonni akar? Szó sincsen róla! Hanem azt mondja, hogy ez a javaslat az azt illusztráló motívumok, a hazai viszonyokról festett kép által kedvezőtlen benyomást fog előidézni. A külföld, ha a törvényben levő intenciókat publikálni és pertraktálni fogják, annak rendelkezéseiben a mi állapotainknak tükrét fogja látni és ez alkalmas lesz arra, hogy irányunkban mindenütt bizalmatlanságot keltsen.

A budapesti kamara tehát azon az állásponton áll, hogy maradjanak meg hát a mai állapotok, bármilyen siralmasak legyenek is azok, mert ha a visszaélések megtorlására törvényhozási intézkedéseket teszünk, a külföld is megtudja, hogy mennyire előzönlötték minálunk a szabad zsákmányolók a kereskedői pályát s ez bizalmatlanságot kelt irányunkban, tönkre teszi hitelünket a külföld előtt. Mindig és mindenütt megújul tehát az az erkölcsstelen elv, hogy a kereskedelem hitelét nem a tisztességtelen üzelmek erélyes üdözésével, hanem azok eltitkolásával, leplezgetésével kell és lehet csak megőrizni.

Nem vonja pl. kétségbe a budapesti kamara sem, hogy nagymérvű visszaélések, tisztességtelen üzelmek folynak az ipari és kereskedelmi versenyben, de határozottan állást foglal azoknak büntetőjogi alapon álló megtorlása ellen, amit a kormány javaslata behozni akar s az egyes esetekben elegendőnek tartja a föl hagyási keresetet, vagyis kizárólag a magánjogi felelősségrevonást. Más szóval: a tisztességtelen verseny üzelméiért a haja szála se görbüljön meg az élelmes üzletembernek, csapja be a publikumot, a hitelezőt, károsítsa tisztességes üzleti versenytársát mindaddig, míg elég ügyesen csinálja a dolgát, hogy rajta ne csipjék. Ha pedig rajta csipik? Nos akkor indítson ellene a károsított „fölhagyási keresetet“, hogy tovább ne károsíthassa, bizonyítható kárát pedig keresse polgári perrel, ha ugyan addig az illető élelmes üzletember más firmát nem bigygyeszt ajtaja fölé.

Aitól, hogy a rajtacsipésnek amugy is ritka eseteiben birságotják, vagy pláne be is csukják a szédelgőt, fázik a budapesti kamara, mert ez kedvezőtlen színben tüntetné fel a külföld előtt a nálunk uralkodó állapotokat. Persze, hogy ilykép ezek az állapotok megjavulni nem fognak, mert hiányzanak azok az elrettentő rendszabályok, amelyek az ilyen erkölcsi színvonalon álló egyéneket a tisztesség korlátai között egyedül megtartani képesek, azzal a budapesti kamara nem látszik törődni, csak meg legyen óva a látszat, mely a büntető törvény hiányából a büntettek hiányára következett.

És a budapesti kamara határozatában ismét találkozunk azzal a figyelemreméltó

okoskodással, a mely szánalmasan bizonyítja gazdasági inferioritásunkat Ausztriával szemben mindaddig, míg ezzel közös vám- és kereskedelmi politikát folytatunk. Bortörvényünket, amelynek egyrészt a termelők, másrészt pedig a tisztességes kereskedelem érdekeit kellene megóvni, nem hajthatjuk végre, mert akkor az osztrák borgyárosok árasztják el szabadon gyártott kutyvasztékukkal a mi piacainkat; a vigéctörvényjavaslat ellen is az volt a legnagyobb argumentum, hogy ezzel megrendszabályozzuk a mi kereskedelmünket a nélkül, hogy az osztrák gyárosok és kereskedők utazóinak üzelmét megakadályozhatnók s most a tisztességtelen verseny elleni törvényjavaslat ellen emeli a budapesti kamara ugyanazt a kifogást, hogy t. i. az ilyen rendszabályok a gyöngébb magyar ipart és kereskedelmet még erősebb nyomásnak tennék ki s így csak akkor lehetne ezt törvénybe iktatni, ha Ausztriában is hasonló törvényt hoznának.

Ime tehát a közös gazdálkodásnak egy újabb átka: még a kereskedelmi tisztességet sem védelmezhetjük meg a saját forgalmunkban, mert ki vagyunk szolgáltatva az osztrák ipar és kereskedelem szabad szipolyozásának, a melynek éppen séllyel nem érdeke az üzleti szoliditás.

Vörösmarty-ünnepek.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. dec. 3.

Ünnepelt az ország! . . . Ünnepelte nagy költőjének, Vörösmarty Mihálynak születése századik évfordulóját! Ünnepelte a „Szózat“ költőjét; nemzeti ujjászületésünk nagy dalnokát.

A székesfehérvári országos ünnep szombaton, december elsején, a költő születése napján folyt le. Ez ünnepen emlékeszédet Vass Bertalan dr., a pécsi főgimnázium igazgatója, mondott. A beszéd klasszikus essay volt Vörösmartyról, a költőről és emberről, kinek tanulmányozásába a tudós igazgató-tanár ritka szeretettel mélyedt el.

Főgimnáziumunk igazgatójának beszédéről a »Pesti Hirlap« így ír: »Tizenhat év előtt ő tartotta Horváth István felett is az emlékeszédet, mikor ennek szülőházán leplezték az emléktáblát. Vass kiterjeszkedett Vörösmarty életének és költészetének minden mozzanatára s erős logikával kísért a költő szellemének fejlődését, mélyreható kritikai kés-

A BÉKA!

A BÉKA boltos tisztelettel értesíti a t. hölgyközönséget, hogy raktáron vannak szép, újdivatu női ruhaszövetek, flanellek, selymek, zephir és barchetek, továbbá vászon, kanavász és chiffonok.

Ágyterítők, függönyök, szőnyegek, selyem- és caschnir-paplanok és menyasszonyi kelengye. — Mődjában áll tehát mindenkinek az őszi és téli saisonra szükségletét kevés pénzért a BÉKA-nál fedezni. **Irgalmasok-utca 10. Saját házban.**

— Nagy raktár valódi angol férfi-szövetekben a legújabb és legjobb minőségben. —

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

sel bencolta Vörösmarty egyéniségét és mély értelemmel s aesthetikai erővel jellemezte a költő hatását nemzetére és irodalmunkra. *Nagyszabásu, örökbecsű mű es, milyent Vörösmartyról Gyulai óta nem irt senki.* A felolvasó felolvasásával mindvégig lekötötte a közönség figyelmét. Vörösmartyt aposztrofálva, így fejezte be előadását:

„Im felnyujtom neked honod ajándékát legszentebb érzelmeiből, hála, öröm s hazaszeretetéből font koszoruját, dicső Vates! Neked adjuk a tömjént, a magyar Pindarosznak; neked a myrrhát, ősi dicsőségünk Homeroszának; neked lelkünk aranyát, hazai nyelvünk s rajta nemzeti imánk megteremtőjének. És mi buzgó szívvel rebejük az imát, melyre tanítottál, köztünk lebegő szellemed előtt a szellemek Urához: Legyen Istené a fődicsőség és hála, hódolat a legelső magyar emberé, szálljon áldás a magyar hazára, mely hiedneveddel a világ végezetéig éljen!»

Szombaton este színházunkban is volt Vörösmarty-ünnep; tegnap pedig a Kath. Kör és az iskolák ünnepelték a »Szózat« költőjét.

Ugy ez ünnepekről, mint a fővárosban tartott Vörösmarty ünnepekről tudósításaink a következők:

(A színházban.)

A Pécsi Nemzeti Színház szombaton este díszelőadással ünnepelte meg Vörösmarty emlékéit. Vörösmarty születésének százéves emlékére »Vörösmarty« címmel *Felszeghy* Dezső sikerült drámai költeményét adták elő áthatva az ünnepély magasztosságától. A drámai költemény első képe Vörösmartyt állítja elénk, a mint megfogamzik a »Szózat« eszméje benne, a mint megírja a lángszavu szózatot. Vörösmartyt *Szacsavay* Sándor személyesítette kitűnően; az ihlet, mely Vörösmartyt megszállta a szózat megírásánál, szinte látszott *Szacsavay* arcán. A két képen megírt drámai költeményben a költő, ki Vörösmarty szobrát megkoszorúzza s egy alkalmi ódát szaval el, *Jeszenszky* Irén volt, ki tüzzel szavalt, átérzve az óda minden sorát. Majd két remekül egybeállított allegorikus élőkép bilincselte le a nézőtér figyelmét. A drámai költemény végén a zenekar kísérete mellett a színtársulat a Szózatot énekelte lelkesen, melyet a közönség állva hallgatott végig.

A két képet követte félkilenc órakor

Shakespeare tragédiája, *Julius Cezár*, melyet Vörösmarty ültetett át a magyar nyelvre.

Nem tartjuk szerencsés gondolatnak, hogy Vörösmarty ünneplése alkalmából Shakespeare darabot adtak elő, ha mindjárt Vörösmarty fordította is, hiszen van Vörösmartynek néhány szindarabja, válogathattak volna belőle s bizonyly nagyobb sikert értek volna el vele, mint *Julius Cezárral*, mely a végefelé mindinkább ellapult a szereplők keze alatt. A *Filipinél* megvívott csata pedig, a hol a darab tragikumai eléri tetőpontját, hiányosságainál fogva derűtséget keltett.

Julius Cezárt Fűredy Gusztáv játszotta, helylyel közel sikerrel, néhol meg kiesve szerepéből. Többször azt véltük, hogy az antik görög színházak koturnusaiban jár magunk előtt. *Szacsavay* Brutusából hiányzott a darab legvégén a helyzet szülte némi elkeseredés. Egyébként jól alakított. *Vágó* Béla *Cassiusa* és *Rajz* Ödön *Antoniusa*, valamint *Delli* Cascája megállták a helyüket.

Nagy slágerü ez a darab s sok embert kíván. Ha a siker nem volt oly nagy, mint várható lett volna, annak tulajdonítható részben, hogy a népes jelenetekben nagyon kevés volt a nép s a valószínűség látszata nem volt meg. Mindnyájan tudtuk, hogy az egész csak játék. Nem tudtak illúziót kelteni, bár más-különbben a rendezés sikerült.

Tulnyomó részben a diákság, a lelkes ifjuság töltötte meg a nézőteret, mely minden jelenésnél önzetlenül tapsolt.

(A főreáliskolában)

A reáliskola Eötvös önképzőköre tegnap délelőtt 1/2 9 órakor ünnepelte meg a nagy költő születésének századik évfordulóját. Az ünnepély fényét emelte a megjelent tanári kar, élén *Dischka* Győző igazgatóval.

Először a Himnusz hangzott fel, melyet az intézeti énekhar adott elő a legnagyobb precizitással. Az ének elhangzásával *Sasvári* József VIII. o. t. lépett az emelvényre és szép beszéd kíséretében az ünnepélyt megnyitotta. Utána *Jokics* Tivadar VII. o. t. szavalt egy ünnepi ódát, szép, értelmes előadásban. Majd *Kovácsfy* Dezső VII. o. t. szabad előadásban méltatta Vörösmarty költészetét. Ez után *Löwy* Hugó VI. o. t. szavalt *Ábráyninak* »Hazádnak rendületlenül...« című remek költeményét. A záróbeszédet *Girardi* István

VIII. o. t. tartotta, megemlékezvén a nagy költő elévülhetetlen érdemeiről. Ez után az énekhar a »Szózat«-ot énekelte.

Az ének elhangzásával *Gallovich* János tanár, a kör vezetője, beszélt az ifjusághoz, lelkesedésre és hazafiasságra buzdítván azt.

A buzdító szavak után *Dischka* Győző igazgató szólt a lelkes ifjusághoz, buzdítván őket, hogy sohase feledkezzenek meg a nemzet nagyjairól s mindenkoron, ha csak alkalom nyílik, ünnepeljék meg azoknak emlékét.

E szép szavakkal az ünnepség véget ért.

(A felső kereskedelmi iskolában)

Az ünnepséget, mely vasárnap délelőtt 1/2 9 órakor kezdődött, az intézeti énekhar nyitotta meg a »Szózattal«, *Forgon* ének-tanár vezetése alatt. Az ének után *Kiss* Ernő III. éves tanuló *Ábrányi* Emil: »Hazádnak rendületlenül« című költeményét szavalt. Utána *Ferency* János tanár tartotta az ünnepi beszédet.

A kitűnő beszéd után *Poszek* Gyula II. éves tanuló szavalt Vörösmartynek »Vén cigány« című költeményét. Majd *Bantler* József elnök szép értelmes szavaltban előadta Szávay Gyulának »Vörösmarty« című költeményét. Utána újra az énekhar lépett fel, előadva a »Főti dalt«.

Végül pedig *Vörös* Mihály tanár mondott lelkesítő szavakat, melyeket az ifjuság kitűnő éljenzéssel fogadott. Együttal ebben a beszédben elbucszott az ifjuságtól, mert ő a kereskedelmi iskolától, a hol sok éven át működött, az idén megvált.

E bucsu beszéddel a sikerült ünnepély véget ért.

(A főgimnáziumban.)

A főgimnázium ifjusága is szép ünnepély keretében emlékezett meg Vörösmartyról a tanári kar részvételével. A főgimnáziumi énekhar nyitotta meg az ünnepélyt a »Főti dal« eléneklésével. Majd *Fleischmann* Dezső, VIII. o. t. tartott szép felolvasást Vörösmartyról, méltatva a nagy költőt *Isgum* Ádám VII. o. t. szavalt ezután Vörösmartytól az »Élő szobrot« nagy készletséggel és szép sikerrel. Az intézeti énekhar aztán magyar népdalokat énekelte a föle megszokott precizitással. Az intézeti zenekar szép összjátékban előadta *Bitter* Illés főgimnáziumi tanár betanításában

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Vörösmartyról.

— Ünnepi beszéd. A Kath. Kör Vörösmarty ünnepén mondta *Groksa Kázmér* dr. főgimnáziumi tanár. —

Igen tisztelt közönség!

Ünnepelni jöttünk; koszorut fenni ama nagy férfiú dicső halántéka köré, a kivel sokat szenvedett hazánk őrszelleme éppen egy századdal ezelőtt ajándékozta meg szegény nemzetünket; leróni jöttünk el nem évülhető érdemek iránt tartozásunk köteles adóját; résztvenni akarunk honfílángtól égő szívünk teljes melegével egy késői hálára ébredt nemzetnek kegyeletes lelkesedésében.

És ez a legkevesebb, a mivel költőkirályunk dicső emlékének adózhatunk. Hisz a régeltűnt időknek lelkesebb népei még éltükben öveztek fűzérrel nagy véreiknek föl-kent homlokát: a görögök »a halhatatlanok sorába emelő nemes olajjaggal« (*Horatius*) nyomban fölékíték olympiai ünnepeiken a diadalmas harcolót; a rómaiak győzelmi koszorúval rögtön ünnepelték a népigázó hadakból visszatérő hadvezért; de mi — mi nemzeti művelődésünk nagy bajnokáról éltében megfelledekezünk, nem volt babérunk nagy költőnk számára: mert mi már megszoktuk csak fejtágra helyezni a koszorút, csak sirhalomra szórni a virágfűzért, mert a mi elismerésünk a lángelme iránt csak olyan, mint az égboltnak csillagai, melyek lánggra csak akkor gyúlnak, midőn a fénylő nap már rég leáldozott.

Van ugyan nekünk is koszorunk, vannak magasztaló ünnepeink az élők számára is, ha azok a hatalomnak, az állami szervezetnek fénysugaras ormán állanak; de észre se vesszük, rejtekben hagyjuk e szervezetnek fontartó alapzatait, a szellemi munkásokat; a mint az emberi szervezetnél is csak a hiú arc, az egész testet éltető és fentartó szív pedig napfényre nem kerül soha.

S ha már az állami szervezetet az emberi testhez hasonlítottuk, elmondhatjuk, hogy e nagy szervezetnek életadó középpontja, minden fontartó szive: a szellemi munkásság és elsősorban ennek legmagasb foka, az igaz költészet. Különösnek tetszik ugyan ez ítélet mostanság, midőn a férfiú komolyság egyik ismertető jelének tartják a költészet kicsinylését. Különös, de való. Tanuságul szolgálhat erre a legkülönbözőbb népeknek közmegegyeződése, a kik mondáikban a költészetet, mint az istenek legszebb ajándékát, mint az emberek legnagyobb jötevőjét az egekből származtatják és azt az emberi élet minden izét átható csodás hatalommal ruhazzák föl. Az *Orpheus* mythosa, ki dalának bűbajos hangjával a vadakat megszelidíti, a sziklákat megindítja, a patakot visszatérésre készíti; *Tyrtaeus* regéje ki énekével fölépíté *Thebae* falait; a fin *Väinämöinen* mondaja, ki ezüst lantjával világot alkot és életet önt az emberbe, mind a költészet varázserejének megtestesítései.

De nemcsak a népek ködös ábrándvilága, hanem a történelemnek komoly igazmondó lapjai is erről tanuskodnak. Ugyanis nincs a

nemzeti életnek kihatóbb mozzanata, amelynek rugói, nem születik magasabb eszme, a melynek nemzói nem a költők volnának. »A művelődés mindenütt és mindenkor — mondja Erdélyi — Homér vagy Dante képében, költők által kezdetett meg. Költőiben látá a nép az indítványozókat és elfogadta indítványokat;«

»A költők egyszersmind az igazságok kijelentői, a legtisztelőre méltóbb tekintélyek a világműveltebb népviselek is.«

A költők keresik föl, ők csiszolják, ők őrzik meg az országok koronájának legszebb gyémántját, a nemzeti életnek föltételét, a művelődés közvetítőjét: a nemzeti nyelvet.

Az ő dobjuk hurjain millió szívnek zsibongó érzése, millió léleknek álomszerű, hémályos sejtelve kifejeződött érzelmekké, a közszellem követelményeként elismert magasztos eszmékké. És ezen eszméket szívbe nyíllaló, velőkbe szálló hangokon belevarázsolják az emberi szivekbe és ezáltal a nemzeteknek nevelő és oktató mestereivé válnak.

Képzelmük tündéri fényével besugarazzák ezt a sárteket és ábrándos álomba ringatják az életharcaiban megsebzett emberi lelket, hogy a sajtó seb a jötevő álom ólén könnyebben hegedjen; dalaikkal a reménynek biztató sugarát lövelik, a vigasztaló hitnek balsamát csepegtetik, a lelkesedésnek gyújtó zsarátuokát fölcsitják a folytonos csalódásba beleunt, elfáradt, elcsüggedt emberi lélekbe. Egyszóval a költészet orvosa, lelkesítője, jósja, vagy mint *Lamartin* mondja — *Ōrző* anyaga az emberiségnek *La poésie est l'ange gardien de l'humanité.* mely gondos szemekkel ott viraszt

s vezetésével Erkel Bányából a bor és kordalt. Ezt követte Babits Mihály VIII. o. t. felolvasása, Vörösmarty nyelvezetéről értekezett, elemezvén Vörösmarty érdemeit. *Metsz* József tüzzel szavalta el Vörösmarty »Honszeretet« c. költeményét. Az ünnepélyt a Szózat zárta, melyet az intézet összes ifjúsága énekelt.

(A Kath. Körben.)

Pécsett a város, vagy a vármegye nem ünnepelte meg Vörösmarty Mihályt születésének százéves évfordulója alkalmából. A koszorús költő emlékeztet a színházban, a középiskolákban s a Katholikuskörben ünnepeltek meg nálunk s a Kath. Kör Vörösmarty-ünnepélye a mily kitűnően sikerült, ép oly fényes volt minden részében.

A rendezőség ügybuzgósága ezen ünnepély rendezésével határt nem ismert, előtte lebegett a hazafias eszme, a legnagyobb magyar költő méltó megünneplése s a hazafiság ezzel egybekapcsolt élesztése.

Mit a város elmulasztott, helyrehozta a Kath. Kör, termeibe vonzván a helyi intelligenciát majd teljes számban, úgy hogy az ünnepélyre termei zsúfoláson túl megteltek. A közönség örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy hazafiúi kötelességének eleget tegyen, hogy szerény filigránokkal az uton is áldozzék a kegyelet oltárán, hogy kegyeletének s hódolatának ily módon adja nyilvánulását.

A műsor első pontját a pécsi püspöki jogliceum kebelében alakult Jogász Dalárda Szóceata képezte, melyet a közönség lelkesen megtapsolt. Szinte látszott, mennyire szíven kapta a közönséget, hogy az aranyifjúság, mely eddig oly életrevalónak mutatta magát — a mulatságokon, tud — ha akar — komolyan is dolgozni abban az irányban, mely annyira szükséges, ha nem akarunk nagyon korán elfásulni; ha meg akarjuk őrizni lelkünknek azt a zománcát, melyet az élet érdekessége nyújt. Ez volt a bemutatója a fiatal dalárdának; hiszszük, hogy a sikeren felbuzdulva kar és karmester egyként arra fognak törekedni, hogy kitartó lelkesedéssel munkálkodjanak eszményi céluk elérésén.

Greksa Kázmér dr. főgimnáziumi tanár mondott ezután virágos nyelven mély gondolatokban bővelkedő ünnepi beszédet, melylyel óriási hatást ért el. Felmentve érezzük magunkat a kritizálás alól, a beszédet olvasóink

egész terjedelmében élvezhetik lapunk tárca rovatában.

Csernits Jenő Vörösmartytól elszavalta az »Élő szobor« című költeményét. Csernits Jenő joghallgatót hangjának ércessége s kellemes egyaránt predesztinálja a szavalásra. Hangja a különböző érzelmek festésére, a gondolatok legfinomabb árnyalatának kellő visszaadására nagyon alkalmas s hangja ezen előnyeivel élni is tud. Tegnap a költemény sikeres elszavalásával nagy tetszést keltett s lelkesen megtapsolták.

A program negyedik pontját egy melodráma képezte. »Szép Ilonka«-t Vörösmartytól szavalta Éhnn Emilia s zongorán kísérte Chinorányi Iza.

Éhnn Emilia eltalálván az alaphangot, élénk változatossággal színezte azt, miben nagyban segítségére volt Chinorányi Iza diszkrét s művészi nivón álló zongora-kísérete. A szavaltat s a zongora egyesült erővel, vállvetve tüntették fel a költemény szépségeit s a közönség teljesen méltányolta is a kitűnő tapsban a két hölgy művészi előadását.

A melodráma után a Jogász Banda lépett az emelvényre s eljátszotta a Cserebogár ábrándot — kivülről. A kisebb orkeszterre irt darabban az egyes közreműködők törekvése érdemel első sorban figyelmet. Nem kíméltek semmi fáradságot, hogy kivülről betanulják a hosszú darabot s azt szépen interpretálták is. — Ilju még ez az egyesület, mint tagjai, kik anyagi áldozatok árán sem rettennek vissza semmi nehézségtől. Van most a jogászok között egy kis testület, mely idealizmusával a valódi szépet kultiválja, a zenét, habár — mint fentebb mondtuk — anyagi áldozatokat hoz e cél érdekében. Jutalma e buzgóságért tegnap az a frenetikus tetszésnyilvánítás volt, melylyel a lelkes kis csoportnak adózott a közönség. Ráadásul néhány magyar nótát játszottak még szintén köztetszés mellett.

A közönség lecsillapultával, melyet a Jogász-Banda mintegy extázisba hozott, Polgár János segédlelkész szavalta el Várady Antal alkalmi ódáját »Apotheozis«, melyet a székesfehérvári ünnepélyen maga a szerző szavalt el.

Polgár János nagy allűrökkel dolgozik s a páthosz, melylyel szaval, a lelkéből tör elő. Átérzi ő a szavak jelentőségét s a szavak szíven keresztül jutnak ajkaira s ez a magyarázata annak, hogy a hallgatóságot mintegy

megbűvölte s magával ragadta. — Gyakorlott szónok ő s gyakorlott szavaló, ki a sablonokban nem vész el, hanem mindvégig eredeti tud maradni akkor is, mikor a mások eszméit tolmácsolja — Zajosan megtapsolták kitűnő szavataért.

Végül remekül összeállított allegorikus előkép »Hódolat Vörösmarty-nak« címmel zárta be ezt a hazafias ünnepélyt. Az előképben részt vettek: Breining Olga (Szép Ilonka), Girardi Gizi (Szömér), Hikker Irén (Enikő), Orf Paula (Merengő), Zsiga Gizi (Hajna), Baranyai Béla (Vén cigány), Böhm Jenő (Zalán), Gadó Antal (Káldor), Kaufman Antal (Etele), Keese Jenő (Kent), Landgraf József (Kapisztrán), Nürnbergi Géza (Sámson), Orf Győző (Vörösmarty), Papp Károly (Hunyady Mátyás), Szabó József (Árpád) és három kis gimnázista, mint apród. — Ugy a hölgyek, mint a férfiak festői öltözetben alkották az előképet, mely eredeti felfogásról s műzslésről tanuskodott.

A hazafias ünnepély benyomása alatt távozott a közönség az ünnepélyről, mely fél hat órakor kezdődött s fél 8 óra körül ért véget.

(Budapesten.)

Az ország fővárosában az egyetemi ifjúság és a magyar tanitóság is megünnepelte Vörösmarty születésének századik évfordulóját.

Az egyetemi ifjúság ünnepén, mely tegnap délelőtt folyt le, Bartha Miklós, orsz. képviselő tartott beszédet. Utána Ónody Jenő joghallgató szavalta el a »Vén cigány«-t. Majd Miklós Elemér tartotta meg felolvasását Vörösmartyról, melyet ezzel fejezett be:

Látnok költője a multnak és jövőnek,
Az ünnep, melyről lelked álmodott,
Megérkezett; meghalt a rut viszály már,
Nemesre, jóra egyesül honod!
Egy szent fohászban lelkesül a lélek,
Sok millió szív egy dalon hevül;
Kárpáttól Adriáig zeng az ének:
Légy hű hazádnak rendületlenül!

A gyönyörű beszéd rendkívül nagy hatást keltett. A zajos ovációk után több jelen volt notabilitás üdvözölte a szónokot.

És most a »Szózat« hangzott föl befejezésül. A műegyetemi mérnök-daloskör énekelt és folytatta azt az egész közönség lelkesen, meghatottan.

a nemzet bölcsőjénél, mentő karját nyújtja felé ifjúságában az élet örvényei közepett, férfi korában tette kelti, érényekre sarkalja és ha gyászos sirba száll, akkor is el nem enyésző emlékoszlopként ő tartja fenn dicső emléküket. Trója rég romba dőlt, de nagyságának emléke ott zeng-bong Homeros lantjának hurjain; az angolok világdicsősége megszűnik, de Shakespeare soha. S lehet talán, hogy a mi nemzetünk ajkán elhal egykor nyelvüknek édesen csengő zenéje, de régi dicsőségünk és zengő nyelvünk költőink műveiben örökre élni fog.

Ha tehát megérdemlik a költők általában nemzetüknek őszinte hála nyilvánítását, megérdemli Vörösmarty is a nemzeti kegyeletnek azt a tömjén áldozatát, a melyet ma dicső emlékének nyújtanak szerte e hazában.

Megérdemli méltán ünnepelésünket, mert hisz irodalmunk egének ő egyik legfénylőbb csillaga.

Ő az első költőinknek népesorában, a kiről igazán elmondhatjuk, hogy a költészet geniusának forró csók ihlette homlokát; a kinél először találjuk meg teljességükben azon horatiusi kívánalmakat, melyek a költő

lelkének a magasba törésre, az éggel való érintkezésre szárnyakat kölcsönöznek: az alkotó lángelmét (ingenium), az égi ihletet (mens divinior) és a varázsló nyelvkészséget (os magna sonaturum); Vörösmarty lelke csakugyan az ihletett költészetnek mélyseges tengere, a mely kifogyhatatlan mennyiségű, legképrázatosabb szépségű gyöngyökkel van tele.

Ő az első költőink között, a ki a költészet összes berkeit bejárta. Zeng tetteket, a haza szebb idejét. A régi csatákat, az ősi vezért. Zeng rózsza szerelmet, a lányka báját. szép szemét, arcát és haját. S míg a dal epedve foly ajkairól, bus éjbe, az arc szeme könybe borul. Míg előtte a költők működése csak egyes műfajokra, legelőképpen az érzelmi költészetre terjedt ki, addig ő minden műfajban alkotott remeket. »Zalán futása« »Cserhalom«, »Eger« »Tündérvölgy« »Széplak« »Két szomszédvár« az epikai; a »Vérnász«, »Marótbán« »Csongor és Tünde« a drámai; a »Szózata« »Merengőhöz«, »Kis leány baja« »Vén cigány« stb az érzelmi költemények gyöngyei.

Ő az első költőink sorában, a ki igazán a nemzet költője. — Mert, elődjei lantja

nagyobbrészt egyes osztályok azámára volt följajva: Pázmány kortársai egyes felekezeteknek, Zrinyi a főrangúknak, Kistaludy Sándor a nemességnek, Berzsenyi a klasszikus képzettségűeknek, Csokonai a dévaj középosztálynak zengte dalait; addig Vörösmarty költészete az egész nemzeté volt; megtalálta abban minden osztály, minden életkor a maga érzés és gondolat világának legélénkebb tükör képét.

Továbbá az egész nemzet szívében serkenő érzelmek, az egész nemzet lelkében ébredő gondolatok, szóval a nemzeti érzés és gondolkodás, a nemzeti közhangulat először az ő ajkán szólal meg legzengőbbben.

Ezenkívül első költőink közül, a ki helyet követelhetett magának a világirodalom nagyjai között is. Nem csupán azért, mert eszméinek csodás gazdagságával, Shakespernek nyelvének és képzeletének szivárványos színpompájával Beyronnak, Firdussinak közelébe emelkedett; nemcsak azért, mert teremtő lánglelkéből kipattant eszméi és érzelmeiben az általános emberi is a legköltőibb módon jelenik meg; hanem főképp ezért is, mert alkotásai: a »Szép Ilonka« »A merengőhöz« a

Üzletemet véglegesen teloszlatom és a raktáromon levő összes árukat

Végeladás!!

VÉGELADÁS

utján teljesen kiárusítom.

Kiss Zsigmond

Pécsett, Széchenyi-tér Takarékpénztári palota.

A magyar tanítószócság tegnap délelőtt ünnepele meg Vörösmarty emlékezetét az Akadémia nagytermében nagyszámu hallgatószócság jelenlétében. A közönség soraiban jelen voltak: *Wlassics Gyula*, vallás- és közoktatásügyi miniszter, titkárával, dr. *Rényi Józseffel*, *Vörösmarty Béla* államtitkár és még számosan a tanítóvilág előkelőségeiből. Az elnöki emelvényen helyet foglaltak: *Molnár Viktor* min. tanácsos diszelnök, *Ujváry Béla* elnök, *Péterfy Sándor*, *Lakits Vendel* és *Hajós Mihály* titkár.

Az ünnepélyt a budapesti paedagogium ifjusági dalkörének *»Szószata«* vezette be, mire *Molnár Viktor* diszelnök megnyitó beszédet mondott.

A lelkes eljenzés és taps lecsillapultával *Simon Lajos* elszavalta *»Nem hal meg a költő«* című szép alkalmi ódáját.

Utána dr. *Göös József* lépett az emelvényre és elmondotta *»Vörösmarty tanítószócság«* című ünnepi beszédét, a melyben azt mondja, hogy Vörösmarty nál hatásosabban senki sem taníthat hazafiságra, honleányi szeretetre. Utódai, követői szent eszmeinek, lelkes apostolai a nemzeti egység egybeforrasztásában: a néptanítók is leróják ma a kegyelet adóját. Beszédében jellemzi Vörösmarty költészetét s azt állítja, hogy Vörösmarty eszmeinek hangoztatására ma is nagy szükség van. Különösen haszonnal forgathatják műveit a tanítók, kiknek Vörösmarty fenkölt eszméi értelmében kell államépítő munkásságot kifejteniök az iskolában. Beszédét e szavakkal végzi:

»Vörösmarty hazafias tanítószócság vezéreljen bennünket néptanítói pályánkon!«

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Dorogsághy Dénesné* szavalta el *»Az uri hölgyhöz«* című költeményt, szépen, értelmesen. Majd *Mike Béla* *»A főtí dalt«* adta elő általános tetszés mellett.

Ezután a paedagogiumi ifjusági dalkör elénekelte a főtí dalt, mire az ünnepély *Ujváry Béla* köszönő szavai után véget ért.

Báró *Eötvös Loránd*, az Akadémia elnöke, a kit a tanítószócság a diszelnöki méltóság betöltésére kért fel, levélbelileg mentette ki elmaradását az ünnepélyről.

(A budai külvárosi kath. körben.)

A budai külvárosi kath. kör is tartott vasárnap este Vörösmarty-ünnepélyt. A Szószatot

»Szószat,« eposzainak néhány részlete másukra a összes népek költészetében sem találunk.

Ezért méltán mondhatta róla mélyelméjű Eötvösünk: »Ha van író, ki mint korának, mint nemzetének legszentebb irányait képviselve egy nemzet költőjének nevét megérdemlé: Vörösmarty az.« Ezért igen tárgyilagos, legbehatóbb bírálójának tárgyilagos ítélete: »A magyar költészet nem ismer nála nagyobb költőt, legfőlebb csak művészt.«

*

Emlékezzünk még meg néhány szóval arról, miben áll Vörösmartyknak ezen költőnagysága? Gyulai erre azt feleli: »Genialitása nemcsak legkitünőbb műveiben rejlik; összes hatása képezi legfőbb dicsőségét, melyet aligha közelíthet meg többé magyar költő.« Ez a nagy hatása és ezen kiváló érdeme abban áll, hogy egy vajudó nemzetnek legszorogatóttabb napjaiban teljes sikerrel ő végzi a költőnek előbb említett nemzetfejlesztő munkáját, midőn ihletett lélekkel megalkotja a magyar költői nyelvet; midőn költészetének másvilági fényével, biztató fényözönt áraszt a sötét napokban elcsüggedt honfiak lelkébe; midőn a legmagasabb eszmék hirdetésével nemesítő galyat olt azoknak elkorcsosult lelkébe.

Ő volt az, a ki a magyar költői nyelvet megteremtette és azt talán többé soha el sem érhető fényben ragyogtatta.

Ugyanis ő előtte, Pázmány erőteljes, de nem sima prózáját, Gyöngyösinek elég gazdag, de parlagias nyelvét sem véve ki, nemzeti nyelvünk szószegénysége miatt nem volt alkal-

az egész közönség elénekelvén, egy tag rövid beszéd után felolvasta *Ábrányi Emil* alkalmi cikkét és szép versét, egy másik tag pedig Vörösmartyknak *»A vén cigány«* című hatyudalát szavalta el. Az egész hazafias ünnepelés — mint máskor, úgy most is — csak rög-tönzött volt s a kör néhány ügybuzgó tagjának dicséretére válik.

Bizottsági tagválasztások.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. dec. 3.

Tegnap töltötte be Pécs város választóközönsége az elhunyt *Ullmann M. Károly* bankár és *Incédy Dénes* főgimnáziumi igazgató, úgy a jövő évre virilistává előlépő *Papp József* bizottsági tagok helyeit.

A választást, különösen a harmadik kerületben, erős választási harc előzte meg. És bizony a hivatalos körök jelöltje csak nagy küzdelem árán, pár szavazattöbbséggel bírt bejutni a képviselőtestületbe; nem is említve azt, hogy a független polgárság szavazatai két jelölt között oszlottak meg és 3-4 szavazat kétesnek jeleztetett. A második kerületben is erős volt a választási harc; de erősebb is lett volna, ha kellő időben léptetnek fel ellenjelöltet. Így azután a virilisek közül jövő évre ki maradó *Egry József* jutott be könnyű szerrel. A negyedik kerületben a függetlenségi polgárok zöme győzött, jelöltjét nagy többséggel vezetvén diadalra.

A választásokról szóló tudósításunk a következő:

A második választókerület polgárai a belvárosi fiúiskolában szavaztak. A választás elnöke *Little József* volt. Bizalmi férfiakul *Krausz Ignác*, *Schneider István*, *Schapringer Gusztáv* és *Götz Gyula* szerepeltek. A választási jegyzőkönyvet *Guth Béla* harmadajegyző vezette. Beadatott összesen kétszázhusz szavazat. Ebből *Egry József* nyert százötvenet; *Germán Ferenc* hatvannyolcat és dr. *Egry Béla* kettőt. Így tehát *Egry József* választott meg.

A harmadik választókerület részéről a városháza közigazgatási kiadóhivatali helyiségében folyt le a szavazás. Elnök volt *Kindl*

mas a folyton fejlődő újabb gondolatoknak, a fogalmak különböző, élesen határolt árnyalatainak, a legkülönbözőbb érzelmek változatos hullámzásának kifejezésére. A szóalakok nehézkessége, egyhangúsága miatt nem volt képes a hajlékonyságra, légyságra, erőteljességre és a zeneiségre. A szóösszetétek pangása és a jelentős kombinációk élettelenése következtében nem volt benne fordulat, melegség, festői színezés. Ezért mindinkább elterjedt az a vélemény, hogy a magyar nyelv irodalmi szerepre, költői szárnyalásra, a művelődés közvetítésére nem való, annál is inkább, mert a bajt orvosolni törekvőknek, a nyelvújítóknak munkája, magyartalanságuk és szertelenségük miatt ezt a meggyőződést csak még erősebbé tette. Ezért volt oly veszélyes *II. József* közvetlen és *Mária Terézia* közvetett németesítő törekvése; ezért kapott lábra főuraink és nemesseink körében az idegen nyelvek kultusza oly nagy mértékben, hogy a legnagyobb magyar, *Széchenyi István* is az akadémiát megalapító szavait csak töredevezve tudta kimondani.

Ily viszonyok között váratlanul jelent meg Vörösmartyknak *»Zalan futása«*, majd többi művei, a melyek még sohasem hallott nyelvüknek búbjával amulatba ejtették az egész nemzetet úgy, hogy önérzet sugallta örömmel látták most már be, hogy a magyar nyelv is van olyan gazdag, oly hajlékony, oly zenei, oly szingazdag, mint bármely nemzeté.

Es Vörösmarty tette azt ilyenén!

(Folyt. köv.)

József. Bizalmi férfiak *Záray Károly*, *Bodó Aladár* dr., *Taiiss József* és *Asztalos Nándor*. Jegyző dr. *Tichy Ferenc*, első aljegyző. Szavaztak összesen háromszázhatvanheten. A szavazatok közül dr. *Baranyai Bélára* százhatvanöt; *Hamerli Imrere* százhatvanegy; *Szeifritz Antalra* negyvenhét szavazat esett. Egy szavazó cédulán *»Hamedli«* Imre és egy másikon *Szeifritz »István«* s még két szavazat volt kétes s be nem számított. Így tehát dr. *Baranyai Béla* lett megválasztva.

A negyedik választókerület polgárai a felsővármház-utcai iskolában szavaztak. Elnök volt dr. *Tróber Aladár*. Bizalmi férfiakul szerepeltek *Pichler János*, *Rausch József*, *Ruepprecht Nándor* és *Grün Jakab*. A jegyzőkönyvet *Kiss József* városi kiadó vezette. Beadatott összesen kétszáztizzenegy szavazat. Ebből *Zelms Gyulára* esett száznegyvenhat; *Gadó Mátyásra* hatvanegy és egy szavazat *Gulyás Jánosra*. Tehát *Zelms Gyula* választott meg.

A választások délután négy órakor fejeződtek be. Közben a déli szünetkor a választási elnökök ebédet adtak minden választási helyiségben, a hol magyaros vendégszeretettel s izletes étrenddel látták vendégeikül a bizalmi férfiakat s a választáson elfoglalt tisztviselőket.

A Zsolnay-szoborbizottság ülése.

Pécs, 1900. december 3.

A Zsolnay-szoborbizottság ma délelőtt 11 órakor ülést tartott a városházán báró *Fejérváry Imre* dr. főispán elnöklete alatt a közgyűlési termében. Az ülésen jelen voltak: *Majorossy Imre* polgármester, *Little József* iparkamarai elnök, *Tróber Aladár* dr., városi főjegyző, *Záray Károly* dr., iparkamarai titkár, *Günther Mihály*, iparkamarai fogalmazó *Troll Ferenc*, választott püspök, *Károly Ignác* apátplébános, *Dischka Győző* főreáliskolai igazgató, *Perls Ármin* főrabbi, *Dragonescu Döme* kir. pénzügyigazgató, *Schapringer Gusztáv*, *Kindl József*, *Piacsek Gyula*, *Jobst László* dr., *Salamon József* kir. tanfelügyelő, *Krasznay Mihály* kir. tanácsos, *Krasznay Miklós*, *Gyimóthy Gyula*, *Engesszer Miklós*, *Csukás Zoltán*, *Schlauch Imre*, jánosi *Engel József*, *Hirschfeld Sámuel* és még többen.

A főispán üdvözölvén az egybegyűlteket, beterjesztett az eddigi gyűjtésről szóló jelentés, mely tizezer forintot meghaladja.

Együtt levén tehát az összeg, mely a további adományokkal együtt kellő biztosíték arra, hogy *Zsolnay Vilmos* emlékének megfelelő szobrot emelhessünk, most a bizottság célja volt a szobor tervének kivitelére nézve végrehajtóbizottságot választani.

Előbb azonban a keresk. miniszter leirata olvastatott fel, melyben a miniszter a szobor költségeihez ajánl fel nagyobbmértvű állami hozzájárulást oly feltétel alatt, hogy a miniszter szakközegeinek szakértői utmutatása szerint és felügyelete alatt történjék az egész eljárás.

Jobst László dr. szólt elsőnek a tárgyhöz s indítványozta, hogy a leirat értelmében határozzon az ülés s az állami hozzájárulás fejében bizassék a kivitel a miniszterium közegeire.

Záray Károly dr. előterjesztette, hogy megfelelő összeg állván már rendelkezésre s ez a határozat nagyban megkönnyíté kivittel, tehát a bizottság legfelebb szavazatot biztosíthat a miniszter szakközegeinek a kivitel dolgában, de a teljes kivittel, illetve az afeletti határozatot nem adhatja át nekik.

Little József szerint van nekünk Pécs diszere való szobrunk (a Szepessy-szobor) s a mint ezt magunk állítottuk, úgy a Zsolnay-szobor feletti rendelkezést se engedhetjük ki a kezünkől. Pártolja a titkári előterjesztést.

Perls Ármin dr. is ezt mondja. Adjuk meg a miniszter szakközegeinek a szavazati jogot; de a szobor kivitelében a kellő biztosíték a mi jogunk legyen.

Jobst László dr. erre visszavonta indítványát s a bizottság egyhangulag elfogadta a titkár előterjesztését, mely szerint a miniszterhez felírják az állami hozzájárulás végett s a miniszter szakközegeinek szavazati jogot biztosítanak a végrehajtó bizottságban, de a kivétel körüli felügyelet és döntés jogát a bizottság nem adja ki a kezéből.

Következett a végrehajtó bizottság megalakítása. Ide beválasztották a város részéről tagokul: *Aidinger János, Bánffy Simon, Jobst László dr., Dragonescu Döme, Dischka Győző, jánosi Engel József, Erreth János, Krasznay Mihály, Piacsek Gyula, Pleininger Ferenc, Horváth Antal, Krasznay Miklós és Szeredy József dr.* — Az iparkamara részéről: *Kindl József, Neumann Ignác, Schapringher Gusztáv, Engesser Miklós, Ganter Ferenc, Hoffmann Lajos, Ruepprecht Nándor, Schmelzer Ferenc, Csukás Zoltán, Schlauch Imre, Krausz Mór és Záray Károly dr.*

Little József felszólalt ezután s ajánlta a végrehajtó bizottság elnökének a főispánt. Az ülés egyhangú lelkesedéssel báró *Fejérváry Imre dr.* főispánt kiáltotta ki a végrehajtó bizottság elnökévé.

Jobst László dr. alánlja alelnökkül *Majórossy Imre* polgármestert és *Little József* iparkamarai elnököt. Az ülés őket is egyhangú lelkesedéssel megválasztotta.

A végrehajtó bizottság a szükséghez képest szakértőkből kiegészíti majd magát. Mandátuma teljes úgy a szobor kivitele, mint esetleg pályázat kiírása, vagy a kivétel szerződésének megkötése tekintetében; de eljárásáról a nagybizottságnak beszámolni tartozik.

Az ülés erre féltizenkét órákor véget ért.

Pénzhamisító család.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. dec. 3.

Titokzatos üzelmekről van hivatva lerántani a leplet az a bűnügyi nyomozás, melynek szálait a budapesti államrendőrség kerítette a kezébe s megkeresésére a pécsi rendőrség a szálakat tovább terjesztvén, most a törvényszék vizsgálóbírója elé került az ügy s a benne vádlottként szereplő egyének.

Nem kevesebbről, mint arról van szó, hogy egy pécsi család titokban hamis pénzt gyártott. A hamis pénzt — úgy látszik — eddig meg nem értékesítették, hanem ezután akarták értékesíteni. De a hamis pénz gyártására való gépeket, sőt főbűnjelként szolgáló pénz-maradványokat is találtak náluk. Ezzel szemben azonban a vádlottak erősen tagadnak s azt bizonyítják, hogy a talált gépek nekik mesterségükhöz tartoznak, mert fényképész a családfő s festő és rajzoló a fiu. Ma tehát csak vád még az egész titokzatos ügy s mint ilyenben csak a száraz tényeket soroljuk fel újságírói kötelességünkhöz képest, melyek beigazolása s a titokzatos ügybe világosság derítése most már a vizsgálóbíró feladata.

Maga az eddigi tényállás a következő:

Budapestben a napokban fentjárt egy pécsi egyén, a ki *Kovács Mór* fényképésznek mutatta be magát egy cinkográfusnál s rendelt egy bélyegzőt. A bélyegzőről azonban kikötötte, hogy *három milliméteres legyen*. A cinkográfusnak már csak akkor jutott eszébe, mikor az illető elment, hogy ily apró bélyegzőt nem szabad készíteni, mert ilyeneket a bankjegyek lebélyegzésére használnak, csinált tehát négy millimétereset s ezt adta oda *Kovács Mór*nak, mikor az elment érte.

Kovács azonban kijelentette, hogy neki három milliméteres kell, mert nagyobb nem használhat. A megbízott megígérte, hogy csinál ilyet, de már ekkor gyanút fogott s értesítette a budapesti rendőrséget s mikor *Kovács* elment a bélyegzőért, rendőrök várták s letartóztatták. Persze tagadta, hogy neki pénz-

hamisításra kellene a bélyegző s azzal védekezett, hogy fényképész s ide kell neki a jelzett nagyságu bélyegző.

Ez történt szombaton. Tegnap azután egy detektív érkezett Pécsre s a rendőrkapitányságnál előadta *Kovács Mór* letartóztatása okát. *Sárkány Ármin* rendőrkapitány erre ki ment *Kovácsék* alsó-malom-utca 18. szám alatti lakására s ott házkutatást tartott.

Kovács Mór felesége és fia, *Kovács Károly* fogadták a rendőrség embereit. Hidegvérrel vették hírül a családfőnek Pesten történt letartóztatását s a házkutatás nem lepte meg őket. Egyáltalában mit sem tudtak a hamispenz-gyártásról s tagadták a vádat.

A házkutatás alkalmával mindenféle gépet talált a rendőrség. Olyanokat is, melyek hamis pénz gyártásához valók, de *Kovácsék* erre azt mondták, hogy azokat a fényképeszeihez, rajzolásához használják s ez állításuk a lehetőség látszatával is bír.

Azonban meglepő leletre bukkantak a házkutatás alkalmával a *takaréktűzhelyben*. Ott ugyanis a *hamut megvizsgálván, elégetett tizforintosok és huszkoronások hamvait találták meg*, melyeket természetesen a rendőrkapitány magához vett, gondosan lenyomtatva papirlapok közé s ilyen módon a tizforintosok hamvain a betűket, számokat is megláthatni s a huszkoronások piros darabjai színük által ki valnak a maradványok közül.

Kovácsné és fia még akkor is tagadtak mindent. Ez azonban olyan terhelő gyanus adat volt, hogy a rendőrkapitány letartóztatta őket s a rendőrségre kísértetvén, tegnap egész délután folytatta kihallgatásukat. A kihallgatás során is megmaradtak azonban tagadásuk mellett. Semmit sem tudnak a penzgyártásról s csak ártatlanságukat hangoztatják.

Ma reggel a letartóztatott *Kovács Mór* né és *Kovács Károly* atküdte a rendőrkapitányság a királyi ügyészséghez, hogy a törvényszék vizsgálóbírója vezesse ellenük a további vizsgálatot. A letartóztatottak védelmükkel *Csigó János* ügyvédet bízták meg.

A nagy feltűnést keltő ügyben tehát majd a további vizsgálat feladata az igazságot kideríteni.

A mi a letartóztatott családot illeti, *Kovács Mór* épen most rendeztet be a Jókai-téri *Csigó* féle házban egy nagyszabású, fényes fényképészeti műtermet; azonkívül cinkográfiai műtermet is tervezett s épen ez a család védekezése, hogy a mindenféle gép és szer ehhez volt szükséges, azért szerezték be. A fiuk, *Kovács Károly* tehetséges festő, ki állami ösztöndíjat élvezett s több képét megvásárolta már a kormány.

Mindenesetre szomorú volna, ha a gyanuba vett családra a hamis penzgyártás bűne be is igazoltnék. Épen ezért érdeklődéssel várjuk a nagy feltűnést keltő ügy fejleményeit.

Hírek.

Pécs, 1900. december 3.

A legnagyobb rekord.

— Furcsa história. —

Ma délután egy különös ur zavart fel reggeli álmomból. (Mint hogy az este reggel feküdtem le, álmom kissé benyult a kora délutáni órákba.) A különös ur hirtelenszöke volt és orrhangon beszélt. Ketős ok, hogy gyűlölettel fogadjam. A hirtelenszöke nra kat ugyanis születésem óta ki nem állhatom, valószínűleg azért, mert magam is alig jöttem a világra, hirtelenszöke lettem s még ma sem vagyok híres szöke.

A tolatkodó idegent tehát gyűlölettel fogadtam. Ő azonban ezt fel sem vette, megelégedett az íróasztalomon talált szivarral. Azt felvette, rágyújtott s mosolyogva szólt:

— John Coal vagyok, a rekord király.

A kijelentés nem lepett meg. Szobámban

gyakran találkoznak fejedelmi vendégek. Legutóbb is együtt mulattam a zöld királlyal é a makk-királyal. Hidegen szóltam a rekord fejedelemhez:

— Mivel szolgálhatok?

— Ön újságíró ugy e?

— Fájdalom, igen.

— Nos, írjon rólam egy cikket, ismeresse meg az én páratlan rekordjaimat. Ninc a világon dolog, amiből én rekordot ne csinálnék.

— Például?

— Például átusztam egy félóra alatt a Sárga tengert.

— Lehetetlen...

— Tessék, itt az irás róla, Csa-la fin és Sze-gen-csüng kínai madarinok aláírásával.

— Ez lehet hamisítás is.

— Igaza van. Én a hamisításban is rekordot csináltam. Latja ezt a nyulszőr kaladot, ez papirosból van, a balszemem üvegéből készült, a fülem taploból.

— Szép, szép, de tetteket szeretnénk látni.

— Hány pohár cognacot iszik Ön egy délután?

— Cognacot elvből nem iszom.

— Elvből én sem, hanem üvegből igen.

— Ide nézzen...

Felvette az asztalomon álló lepecsételt cognacos üveget, letörte a nyakát és fenéki kiitta.

— Ez kérem a cognac rekord.

— Ugy látszik ön kidobásban is rekordot ér el?

— Miért ne? De akar ön sport-rekordot látni? Érdemes mutatóványaim vannak: Ime, az emelési rekord.

Lehajolt, felemelte a karszékemet, emelés közben félrecsuszott s beütötte nagy tükroremet.

— Ah, ez sikerült, szólt mosolyogva, a negyvenedik tükroret törtem el. Fényes rekord. De ime egy mesterugrás.

Lábujhegyre állt s felugrott íróasztalomra oly szerencsésen, hogy a tintatartót nyakamba rugta s a két majolika vázát szétrombolta.

— Ime, 180 cm. állóhelyből. Mit szól ehhez uram?

Mielőtt felcudhattam volna, leugrott. Zsebredugta kezét és kalucsnimat, a rán mosolyogva távozott.

Utána rohantam, hogy a rendőrségre vigyem. Az előszobám fogasáról hiányzott tükrorem és cilinderem. Egy cédula lógott helyükön: »Ne üldözzön uram, hiába való. Hat mérföldet futok óránként. Aranyérmét nyertem e rekordommal.«

I—m.

Napirend 1900. december hó 4-én.

Naptár: kedd, dec. 4. — Róm. kath.: Borbála. — Prot.: Borbála — Gör. kel. (nov. 21.) B. A. felajánl. — Zsidó: Kislev 12. — Nap kél 7 óra 33 perckor; nyugszik 4 óra 8 perckor. — Hold kél délután 3 óra 10perckor; nyugszik éjjel 3 óra 50 perckor.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hideg idő, helyenkint csapadék várható. **Színház:** »Csapodár«; vigjáték.

— (A pécsi ízr. Nőegylet theaestélye.) Szombaton este a pécsi ízr. Nőegylet theaestélye igen nagy látogatottságnal örvendett, úgy annyira, hogy a Nőegylet helyiségei bizony kicsinyeknek bizonyultak ilyes mulatságok megtartására. Nagyon jó kedv uralkodott az estélyen, melyen a theát a Nőegylet tagjai szolgálták fel páratlan kedvességgel. A tánchoz ifj. *Kóródy Gyula* jó hírnévnek örvendő zenekara szolgáltatta a zenét s a banda játszott nagy szorgalommal, a fiatalság pedig még nagyobb buzgalommal járta reggelig. A theaestély minden tekintetben sikerültnek mondható. A jelenvolt hölgyek névsorát a következőkben sikerült összeírunk: *asszonyok:* Alt Jakabné, Böhm Márkusné, Schwabach Zsigmondné, Kende Alfrédné, Ruh Ernőné,

A magyar tanítószó tegnap délelőtt ünnepele meg Vörösmarty emlékezetét az Akadémia nagytermében nagyszámu hallgatóság jelenlétében. A közönség soraiban jelen voltak: *Wlassics* Gyula, vallás- és közoktatásügyi miniszter, titkárával, dr. *Rényi* Józseffel, *Vörösmarty* Béla államtitkár és még számosan a tanítóvilág előkelőségeiből. Az elnöki emelvényen helyet foglaltak: *Molnár* Viktor min. tanácsos diszelnök, *Ujváry* Béla elnök, *Péterfy* Sándor, *Lakis* Vendel és *Hajós* Mihály titkár.

Az ünnepélyt a budapesti paedagogium ifjusági dalkörének »*Szószata*« vezette be, mire *Molnár* Viktor diszelnök megnyitó beszédet mondott.

A lelkes éljenzés és taps lecsillapultával *Simon* Lajos elszavalta »Nem hal meg a költő« című szép alkalmi ódáját.

Utána dr. *Göös* József lépett az emelvényre és elmondotta »Vörösmarty tanítószelleme« című ünnepi beszédét, a melyben azt mondja, hogy Vörösmarty nál hatásosabban senki sem taníthat hazafiságra, honleányi szeretetre. Utódai, követői szent eszméinek, lelkes apostolai a nemzeti egység egybeforrasztásában: a néptanítók is leróják ma a kegyelet adóját. Beszédében jellemzi Vörösmarty költészetét s azt állítja, hogy Vörösmarty eszméinek hangoztatására ma is nagy szükség van. Különösen haszonnal forgathatják műveit a tanítók, kiknek Vörösmarty fenkölt eszméi értelmében kell államépítő munkásságot kifejteniök az iskolában. Beszédét e szavakkal végzi:

»Vörösmarty hazafias tanítószelleme vezéreljen bennünket néptanítói pályánkon!«

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Dorogsághy* Dénesné szavalta el »Az uri hölgyhöz« című költeményt, szépen, értelmesen. Majd *Mike* Béla »A főtí dalt« adta elő általános tetszés mellett.

Ezután a paedagogiumi ifjusági dalkör elénekelte a főtí dalt, mire az ünnepély *Ujváry* Béla köszönő szavai után véget ért.

Báró *Eötvös* Loránd, az Akadémia elnöke, a kit a tanítószó a diszelnöki méltóság betöltésére kért fel, levélbelileg mentette ki elmaradását az ünnepélyről.

(A budai külvárosi kath. körben.)

A budai külvárosi kath. kör is tartott vasárnap este Vörösmarty-ünnepélyt. A Szószatot

»Szószat,« eposzainak néhány részlete másukra a összes népek költészetében sem találunk.

Ezért méltán mondhatta róla mélyelméjű *Eötvös*ünk: »Ha van író, ki mint korának, mint nemzetének legszentebb irányait képviselve egy nemzet költőjének nevét megérdemlé: Vörösmarty az.«. Ezért igen tárgyilagos, legbehatóbb bírálójának tárgyilagos ítélete: »A magyar költészet nem ismer nála nagyobb költőt, legfőlebb csak művészt.«

*

Emlékezzünk még meg néhány szóval arról, miben áll Vörösmartyinknak ezen költőnagysága? Gyulai erre azt feleli: »Genialitása nemcsak legkitünőbb műveiben rejlik; összes hatása képezi legfőbb dicsőségét, melyet aligha közelíthet meg többé magyar költő.« Ez a nagy hatása és ezen kiváló érdeme abban áll, hogy egy vajudó nemzetnek legszorogatóttabb napjaiban teljes sikerrel ő végzi a költőnek előbb említett nemzetfejlesztő munkáját, midőn ihletett lélekkel megalkotja a magyar költői nyelvet; midőn költészetének másvilági fényével, biztató fényzőnt áraszt a sötét napokban elcsüggedt honfiak lelkébe; midőn a legmagasabb eszmék hirdetésével nemesítő galyat olt azoknak elkorcsosult lelkébe.

Ő volt az, a ki a magyar költői nyelvet megteremtette és azt talán többé soha el sem érhető fényben ragyogtatta.

Ugyanis ő előtte, *Pázmány* erőteljes, de nem sima prózáját, *Gyöngyösinek* elég gazdag, de parlagias nyelvét sem véve ki, nemzeti nyelvünk szöszegénysége miatt nem volt alkal-

az egész közönség elénekelvén, egy tag rövid beszéd után felolvasta *Ábrányi* Emil alkalmi cikkét és szép versét, egy másik tag pedig Vörösmartynek »*A vén cigány*« című hatyudalát szavalta el. Az egész hazafias ünneplés — mint máskor, úgy most is — csak rög-tönzött volt s a kör néhány ügybuzgó tagjának dicséretére válik.

Bizottsági tagválasztások.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. dec. 3.

Tegnap töltötte be Pécs város választóközönsége az elhunyt *Ulmann* M. Károly bankár és *Incédy* Dénes főgimnáziumi igazgató, úgy a jövő évre virilistává előlépő *Papp* József bizottsági tagok helyeit.

A választást, különösen a harmadik kerületben, erős választási harc előzte meg. És bizony a hivatalos körök jelöltje csak nagy küzdelem árán, pár szavazattöbbséggel bírt bejutni a képviselőtestületbe; nem is említve azt, hogy a független polgárság szavazatai két jelölt között oszlottak meg és 3-4 szavazat kétesnek jeleztetett. A második kerületben is erős volt a választási harc; de erősebb is lett volna, ha kellő időben léptetnek fel ellenjelöltet. Így azután a virilisek közül jövő évre ki maradó *Egry* József jutott be könnyű szerrel. A negyedik kerületben a függetlenségi polgárok zöme győzött, jelöltjét nagy többséggel vezetvén diadalra.

A választásokról szóló tudósításunk a következő:

A második választókerület polgárai a belvárosi fiúiskolában szavaztak. A választás elnöke *Little* József volt. Bizalmi férfiakul *Krausz* Ignác, *Schneder* István, *Schapringer* Gusztáv és *Götz* Gyula szerepeltek. A választási jegyzőkönyvet *Guth* Béla harmadajjegyző vezette. Beadatott összesen kétszázhusz szavazat. Ebből *Egry* József nyert százötvenet; *Germán* Ferenc hatvannyolcat és dr. *Egry* Béla kettőt. Így tehát *Egry* József választott meg.

A harmadik választókerület részéről a városháza közigazgatási kiadóhivatali helyiségében folyt le a szavazás. Elnök volt *Kindl*

mas a folyton fejlődő újabb gondolatoknak, a fogalmak különböző, élesen határolt árnyalatainak, a legkülönbözőbb érzelmek változatos hullámzásának kifejezésére. A szóalakok nehézkessége, egyhangúsága miatt nem volt képes a hajlékonyságra, lágyságra, erőteljességre és a zeneiségre. A szóösszetétek pangása és a jelentős kombinációk élettelenessége következtében nem volt benne fordulat, melegség, festői színezés. Ezért mindinkább elterjedt az a vélemény, hogy a magyar nyelv irodalmi szerepre, költői szárnyalásra, a művelődés közvetítésére nem való, annál is inkább, mert a bajt orvosolni törekvőknek, a nyelvújítóknak munkája, magyartalanságuk és szertelenségük miatt ezt a meggyőződést csak még erősebbé tette. Ezért volt oly veszélyes *II. József* közvetlen és *Mária Terézia* közvetett németesítő törekvése; ezért kapott lábra főuraink és nemesseink körében az idegen nyelvek kultusza oly nagy mértékben, hogy a legnagyobb magyar, *Széchenyi* István is az akadémiát megalapító szavait csak töredevezve tudta kimondani.

Ily viszonyok között varatlanul jelent meg Vörösmartynek »Zalán futása«, majd többi művei, a melyek még sohasem hallott nyelvüknek búbájával amulatba ejtették az egész nemzetet úgy, hogy önértzet sugallta örömmel látták most már be, hogy a magyar nyelv is van olyan gazdag, oly hajlékony, oly zenei, oly szingazdag, mint bármely nemzeté.

Es Vörösmarty tette azt ilyenén!

(Folyt. köv.)

József. Bizalmi férfiak *Záray* Károly, *Bodó* Aladár dr., *Tais* József és *Asztalos* Nándor. Jegyző dr. *Tichy* Ferenc, első aljegyző. Szavaztak összesen háromszázhatvanheten. A szavazatok közül dr. *Baranyai* Bélára százhatvanöt; *Hamerli* Imrere százhatvanegy; *Szeifritz* Antalra negyvenhét szavazat esett. Egy szavazó cédulán »*Hamedli* Imre és egy másikon *Szeifritz* »István« s még két szavazat volt kétes s be nem számított. Így tehát dr. *Baranyai* Béla lett megválasztva.

A negyedik választókerület polgárai a felsővármház-utcai iskolában szavaztak. Elnök volt dr. *Tróber* Aladár. Bizalmi férfiakul szerepeltek *Pichler* János, *Rausch* József, *Ruepprecht* Nándor és *Grün* Jakab. A jegyzőkönyvet *Kiss* József városi kiadó vezette. Beadatott összesen kétszáztizzenegy szavazat. Ebből *Zelms* Gyulára esett száznegyvenhat; *Gadó* Mátyásra hatvanegy és egy szavazat *Gulyás* Jánosra. Tehát *Zelms* Gyula választott meg.

A választások délután négy órakor fejeződtek be. Közben a déli szünetkor a választási elnökök ebédet adtak minden választási helyiségben, a hol magyaros vendégszeretettel s izletes étrenddel látták vendégeikül a bizalmi férfiakat s a választáson elfoglalt tisztviselőket.

A Zsolnay-szoborbizottság ülése.

Pécs, 1900. december 3.

A Zsolnay-szoborbizottság ma délelőtt 11 órakor ülést tartott a városházán báró *Fejérváry* Imre dr. főispán elnöke alatt a közgyűlési termében. Az ülésen jelen voltak: *Majorossy* Inre polgármester, *Little* József iparkamarai elnök, *Tróber* Aladár dr., városi főjegyző, *Záray* Károly dr., iparkamarai titkár, *Günther* Mihály, iparkamarai logalmazó *Troll* Ferenc, választott püspök, *Károly* Ignác apátplébános, *Dischka* Győző főreáliskolai igazgató, *Perls* Ármin főrabbi, *Dragonescu* Döme kir. pénzügyigazgató, *Schapringer* Gusztáv, *Kindl* József, *Piacsek* Gyula, *Jobst* László dr., *Salamon* József kir. tanfelügyelő, *Krasznay* Mihály kir. tanácsos, *Krasznay* Miklós, *Gyimóthy* Gyula, *Engesszer* Miklós, *Csukás* Zoltán, *Schlauch* Imre, jános *Engel* József, *Hirschfeld* Sámuel és még többen.

A főispán üdvözlővén az egybegyűlteket, beterjesztett az eddigi gyűjtésről szóló jelentés, mely tizezer forintot meghaladja.

Együtt levén tehát az összeg, mely a további adományokkal együtt kellő biztosíték arra, hogy *Zsolnay* Vilmos emlékének megfelelő szobrot emelhesünk, most a bizottság célja volt a szobor tervének kivitelére nézve végrehajtóbizottságot választani.

Előbb azonban a keresk. miniszter leirata olvastatott fel, melyben a miniszter a szobor költségeihez ajánl fel nagyobb mérvű állami hozzájárulást oly feltétel alatt, hogy a miniszter szakközegeinek szakértői utmutatása szerint és felügyelete alatt történjék az egész eljárás.

Jobst László dr. szólt elsőnek a tárgyhöz s indítványozta, hogy a leirat értelmében határozzon az ülés s az állami hozzájárulás fejében bizassék a kivitel a miniszterium közegeire.

Záray Károly dr. előterjesztette, hogy megfelelő összeg állván már rendelkezésre s ez a határozat nagyban megkönnyíté kivitel, tehát a bizottság legfőbb szavazatot biztosíthat a miniszter szakközegeinek a kivitel dolgában, de a teljes kivitel, illetve az afeletti határozatot nem adhatja át nekik.

Little József szerint van nekünk Pécs diszére való szobrunk (a *Szepessy*-szobor) s a mint ezt magunk állítottuk, úgy a Zsolnay-szobor feletti rendelkezést se engedhetjük ki a kezünkből. Pártolja a titkári előterjesztést.

Perls Ármin dr. is ezt mondja. Adjuk meg a miniszter szakközegeinek a szavazati jogot; de a szobor kivitelében a kellő biztosíték a mi jogunk legyen.

Jobst László dr. erre visszavonta indítványát s a bizottság egyhangulag elfogadta a titkár előterjesztését, mely szerint a miniszterhez felírnak az állami hozzájárulás végett s a miniszter szakközvegeinek szavazati jogot biztosítanak a végrehajtó bizottságban, de a kivétel körüli felügyelet és döntés jogát a bizottság nem adja ki a kezéből.

Következett a végrehajtó bizottság megalakítása. Ide beválasztották a város részéről tagokul: *Aidinger János, Bánffy Imre, Jobst László dr., Dragonescu Döme, Dischka Győző, jánosi Engel József, Erreth János, Krasznay Mihály, Piacek Gyula, Pleininger Ferenc, Horváth Antal, Krasznay Miklós és Szeredy József dr.* — Az iparkamara részéről: *Kindl József, Neumann Ignác, Schapring Gusztáv, Engesser Miklós, Ganter Ferenc, Hoffmann Lajos, Ruepprecht Nándor, Schmelzer Ferenc, Csukás Zoltán, Schlauch Imre, Krausz Mór és Záray Károly dr.*

Littke József felszólalt ezután s ajánlta a végrehajtó bizottság elnökének a főispánt. Az ülés egyhangú lelkesedéssel báró *Fejérváry Imre dr.* főispánt kiáltotta ki a végrehajtó bizottság elnökévé.

Jobst László dr. alánlja alelnökkül *Majórossy Imre* polgármestert és *Littke József* iparkamarai elnököt. Az ülés őket is egyhangú lelkesedéssel megválasztotta.

A végrehajtó bizottság a szükséghez képest szakértőkből kiegészíti majd magát. Mandátuma teljes ugy a szobor kivitele, mint esetleg pályázat kiírása, vagy a kivétel szerződésének megkötése tekintetében; de eljárásáról a nagybizottságnak beszámolni tartozik.

Az ülés erre feltizenkét órákor véget ért.

Pénzhamisító család.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. dec. 3.

Titokzatos üzemekről van hivatva lerántani a leplet az a bűnügyi nyomozás, melynek szálait a budapesti államrendőrség kerítette a kezébe s megkeresésére a pécsi rendőrség a szálakat tovább terjesztvén, most a törvényszék vizsgálóbírója elé került az ügy s a benne vádlottként szereplő egyének.

Nem kevesebbről, mint arról van szó, hogy egy pécsi család titokban hamis pénzt gyártott. A hamis pénzt — úgy látszik — eddig még nem értékesítették, hanem ezután akarták értékesíteni. De a hamis pénz gyártására való gépeket, sőt főbűnjelként szolgáló pénz-maradványokat is találtak náluk. Ezzel szemben azonban a vádlottak erősen tagadnak s azt bizonyítják, hogy a talált gépek nekik mesterségükhöz tartoznak, mert fényképész a családfő s festő és rajzoló a fiú. Ma tehát csak vád még az egész titokzatos ügy s mint ilyenben csak a száraz tényeket soroljuk fel újságírói kötelességünkben képest, melyek beigazolása s a titokzatos ügybe világosság derítése most már a vizsgálóbíró feladata.

Maga az eddigi tényállás a következő:

Budapestben a napokban fentjárt egy pécsi egyén, a ki *Kovács Mór* fényképésznek mutatta be magát egy cinkográfusnál s rendelt egy bélyegzőt. A bélyegzőről azonban kikötötte, hogy *három milliméteres legyen*. A cinkográfusnak már csak akkor jutott eszébe, mikor az illető elment, hogy ily apró bélyegzőt nem szabad készíteni, mert ilyeneket a bankjegyek lebélyegzésére használnak, csinált tehát négy millimétereset s ezt adta oda *Kovács Mór*nak, mikor az elment érte.

Kovács azonban kijelentette, hogy neki három milliméteres kell, mert nagyobb nem használhat. A megbízott megígérte, hogy csinál ilyet, de már ekkor gyanút fogott s értesítette a budapesti rendőrséget s mikor *Kovács* elment a bélyegzőért, rendőrök várták s letartóztatták. Persze tagadta, hogy neki pénz-

hamisításra kellene a bélyegző s azzal védekezett, hogy fényképész s ide kell neki a jelzett nagyságú bélyegző.

Ez történt szombaton. Tegnap azután egy detektiv érkezett Pécsre s a rendőrkapitányságnál előadta *Kovács Mór* letartóztatása okát. *Sárkány Ármin* rendőrkapitány erre ki ment *Kovácsék* alsó-malom-utca 18. szám alatti lakására s ott házkutatást tartott.

Kovács Mór felesége és fia, *Kovács Károly* fogadták a rendőrség embereit. Hidegvérrel vették hírül a családfőnek Pesten történt letartóztatását s a házkutatás nem lepte meg őket. Egyáltalában mit sem tudtak a hamis pénz gyártásáról s tagadták a vádat.

A házkutatás alkalmával mindenféle gépet talált a rendőrség. Olyanokat is, melyek hamis pénz gyártásához valók, de *Kovácsék* erre azt mondták, hogy azokat a fényképeszethez, rajzolóhoz használják s ez állításuk a lehetőség látszatával is bír.

Azonban meglepő leletre bukkantak a házkutatás alkalmával a *takaréktűzhelyben*. Ott ugyanis a *hamut megvizsgálván, elégetett tíz forintosok és huszkoronások hamvait találták meg*, melyeket természetesen a rendőrkapitány magához vett, gondosan lenyomtatva papírlapok közé s ilyen módon a tízforintosok hamvain a betűket, számokat is megláthatni s a huszkoronások piros darabjai színük által ki valnak a maradványok közül.

Kovácsné és fia még akkor is tagadtak mindent. Ez azonban olyan terhelő gyanus adat volt, hogy a rendőrkapitány letartóztatta őket s a rendőrségre kísértetvén, tegnap egész délután folytatta kihallgatásukat. A kihallgatás során is megmaradtak azonban tagadásuk mellett. Semmit sem tudnak a pénzgyártásról s csak ártatlanságukat hangoztatják.

Ma reggel a letartóztatott *Kovács Mór* né és *Kovács Károly* atküdte a rendőrkapitányság a királyi ügyészséghez, hogy a törvényszék vizsgálóbírója vezesse ellenük a további vizsgálatot. A letartóztatottak védelmükkel *Csigó János* ügyvédet bízták meg.

A nagy feltűnést keltő ügyben tehát majd a további vizsgálat feladata az igazságot kideríteni.

A mi a letartóztatott családot illeti, *Kovács Mór* épen most rendeztet be a Jókai-téri *Csigó* féle házban egy nagyszabású, fényes fényképészeti műtermet; azonkívül cinkográfiai műtermet is tervezett s épen ez a család védekezése, hogy a mindenféle gép és szer ehhez volt szükséges, azért szerezték be. A fiuk, *Kovács Károly* tehetséges festő, ki állami ösztöndíjat élvezett s több képét megvásárolta már a kormány.

Mindenesetre szomorú volna, ha a gyanuba vett családra a hamis pénzgyártás bűne be is igazolhatnék. Épen ezért érdeklődéssel várjuk a nagy feltűnést keltő ügy fejleményeit.

Hírek.

Pécs, 1900. december 3.

A legnagyobb rekord.

— Furcsa história. —

Ma délután egy különös ur zavart fel reggeli álmomból. (Mint hogy az este reggel feküdtem le, álmom kissé benyult a kora délutáni órákba.) A különös ur hirtelenszöke volt és orrhangon beszélt. Kétösök, hogy gyűlölettel fogadjam. A hirtelenszöke nra kat ugyanis születésem óta ki nem állhatom, valószínűleg azért, mert magam is alig jöttem a világra, hirtelenszöke lettem s még ma sem vagyok híres szöke.

A tolokodó idegent tehát gyűlölettel fogadtam. Ő azonban ezt fel sem vette, megelégedett az íróasztalomon talált szivarral. Azt felvette, rágyújtott s mosolyogva szólt:

— John Coal vagyok, a rekord király. A kijelentés nem lepett meg. Szobamban

gyakran találkoznak fejedelmi vendégek. Legutóbb is együtt mulattam a zöld királylyal é a makk-királylyal. Hidegen szóltam a rekord fejedelemhez:

— Mivel szolgálhatok?

— Ön újságíró ugy e?

— Fájdalom, igen.

— Nos, írjon rólam egy cikket, ismeresse meg az én páratlan rekordjaimat. Ninc a világon dolog, amiből én rekordot ne csinálnék.

— Például?

— Például átusztam egy félóra alatt a Sárga tengert.

— Lehetetlen...

— Tessék, itt az irás róla, Cs-la fin és Sze-gen-csüng kínai madarinok aláírásával.

— Ez lehet hamisítás is.

— Igaza van. Én a hamisításban is rekordot csináltam. Látja ezt a nyulszőr kaladot, ez papirosból van, a balszemem üvegéből készült, a fülem taplóból.

— Szép, szép, de tetteket szeretnék látni.

— Hány pohár cognacot iszik Ön egy délután?

— Cognacot elvből nem iszom.

— Elvből én sem, hanem üvegből igen.

— Ide nézzen...

Felvette az asztalomon álló lepecsételt cognacos üveget, letörte a nyakát és fenéig kiitta.

— Ez kérem a cognac rekord.

— Ugy látszik ön kidobásban is rekordot ér el?

— Miért ne? De akar ön sport-rekordot látni? Érdemes mutatóványaim vannak Ime, az emelési rekord.

Lehajolt, felemelte a karszekemet, emelés közben félrecsuszott s beütötte nagy tükroemet.

— Ah, ez sikerült, szólt mosolyogva, a negyvenedik tükört törtem el. Fényes rekord. De ime egy mesterugrás.

Lábujhegyre állt s felugrott íróasztalomra oly szerencsésen, hogy a tintatartót nyakamba rugta s a két majolika vázát szétrombolta.

— Ime, 180 cm. állóhelyből. Mit szól ehhez uram?

Mielőtt feloc-udhattam volna, leugrott. Zsebredugta kezét és kalucsnimat, a után mosolyogva távozott.

Utána rohantam, hogy a rendőrségre vigyem. Az előszobám fogasáról hiányzott télikabatom és cilinderem. Egy cédula lógott helyükön: »Ne üldözzön uram, hiába való. Hat mérföldet futok óránként. Aranyérmét nyertem e rekordommal.«

I—m.

Napirend 1900. december hó 4-én.

Naptár: kedd, dec. 4. — Róm. kath.: Borbála. — Prot.: Borbála — Gör. kel. (nov. 21.) B. A. felajánl. — Zsidó: Kislev 12. — Nap kél 7 óra 33 perckor; nyugszik 4 óra 8 perckor. — Hold kél délután 3 óra 10perckor; nyugszik éjjel 3 óra 50 perckor.

Időjelzés. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: hideg idő, helyenkint csapadék várható. **Színház:** »Csapodár«; vigjáték.

— **(A pécsi izr. Nőegylet theaestélye.)** Szombaton este a pécsi izr Nőegylet theaestélye igen nagy látogatottságnal örvendett, ugy annyira, hogy a Nőegylet helyiségei bizony kicsinyeknek bizonyultak ilyes multságok megtartására. Nagyon jó kedv uralkodott az estélyen, melyen a theát a Nőegylet tagjai szolgálták fel páratlan kedvességgel. A tánchoz ifj. *Kóródy Gyula* jó hírnévnek örvendő zenekara szolgáltatta a zenét s a banda játszott nagy szorgalommal, a fiatalság pedig még nagyobb buzgalommal járta reggelig. A theaestély minden tekintetben sikerültnek mondható. A jelenvolt hölgyek névsorát a következőkben sikerült összeírunk: *asszonyok:* Alt Jakabné, Böhm Márkusné, Schvabach Zsigmondné, Kende Alfrédné, Ruh Ernőné,

Löwy Lipótné, Löwy Ignácné, Fürst Gyözőné, Fodor Ignácné, Krausz Jenőné, Tauszig Árminné, Weiller Nep. Jánosné, Telesi Zsigmondné, Naschitz Adolfné, Polgár Sándorné, Wiesner Lajosné, Löwy Adolfné, Bogdán Lipótné, Tolnai Vilmosné, Paunz Adolfné, Iustus Miksáné, Schwabach Sándorné (Villány), Oblath Adolfné, Jakabovits Adolfné, Reich Mórné, Spitzer Jakabné, Hollósi Adolfné, Lipkovits Józsefné, Grünhuth Adél, Lenkei Lajosné, Mitzky Mórné, Kráusz Adolfné, Tausz Vilmosné, Goldberger Mórné, Fürst Gyuláné, stb. stb. **Lányok:** Oblath Margit, Deutsch Margit, Kohn Margit, Engel Olga, Mitzky Anna, Reiner Reska (Ujvidék), Spitzer Jolán, Böhm Jolán, Hiller Gusztó (Vukovár), Lipkovics nővérek, Steiner Szidi (Gyöngyös), Abonyi Irén, Löwy Márta, Krausz Paula, Goldberger Riza, Hollósi Piroska, Mende Ella, stb. stb.

— **(A Zsolnay-szoborra)** a pécsi kereskedelmi- és iparkamarához érkezett adományokról LI. kimutatás. Az L. kimutatás összege 19768 korona 48 fillér. Br. Fejérváry Imre főispán Pécs, 300 k., Höfler N. János Pécs, 25 k., Höfler Jakab Pécs, 25 k., Szigriszt Lajos Pécs, 10 k., Dr. Peris Ármán Pécs, 10 k., Papp József Pécs, 20 k., Krasznay Mihály Pécs, 20 k., Fischer Ferenc Pécs, 10 korona. Összesen 20188 korona 48 fillér.

— **(Jelentés a vízről.)** A Tettye vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 3-án reggel hat órakor a tettyei víztartóban 535 kbm., az ellentartóban 571 köbméter víz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 840 köbméternek találtatott.

— **(Uj részvénytársaság Pécsen.)** Mint értesülünk, a Pécsi Villamossági Részvénytársaság cég alatt f. hó 1-én társaság alakult, mely a Részvénytársaság Villamos és Közlekedési Vállalatok számára budapesti cég itteni villamos világítási telepét megvette. Az új részvénytársaság alaptőkéje egy millió korona, s igazgatóságába jános Engel Gyula, Fekete Mihály, Gulácsy Kálmán, Kindl József, Kladnigg Alajos, Littke József, ögróf Pallavicini Ede, Zipernovszky Ferenc és Zsolnay Miklós, a felügyelő bizottságába pedig rendes tagokul Mautner Emil, Neugebauer László és dr. Záray Károly, póttagul Kunwald Antal választattak be az alakuló közgyűlés alkalmával. Ez új részvénytársaságnak tehát úgy igazgatóságában, mint felügyelő bizottságában Pécs város tekintélyes polgárai szép számmal vannak képviselve és reméljük, hogy ezek képesek is lesznek egy város törvényhatóságának, mint a közönségnek érdekeit kellő módon érvényesíteni. Ezt a helyi részvénytársaságot annál is inkább szívesen üdvözöljük, minthogy a pécsi villamos világítási üzletnek annak idején engedélyezett 5 évi adómentesség a folyó év végével megszűnő, ezentúl remélhetőleg évenként néhány ezer koronát fog az új részvénytársaság a város pénztárába községi adó címén befizetni.

— **(A Baranyamegyei Hitelintézet)** igazgatósága mint a Pécs-Baranyai fillér szövetkezet alapításának kezdeményezője felhívja mindazokat, a kinek aláírási ívök van, hogy azokat a Hitelintézet helyiségeiben leadni szíveskedjenek. Az eddigi hozzávető számitás szerint az aláírások száma fölmúlja a 6000 et, de az eddig tanusított érdeklődés után itélve január 1-ig ezen szám jóval magasabbra fog rugni. Ezen oly nagy helyesléssel találkozó intézmény bizonyára nem téveszti el célját és teljes bizalommal vagyunk a Baranyamegyei Hitelintézet igazgatósága iránt, mely ismert mozékonysága mellett teljes garanciát nyújt a szövetkezet felvirágzására.

— **(Bécs ellen Pécs.)** A Magyar-ság című fővárosi lap e cím alatt arról ad hírt, hogy a bécsi sajtó szörnyen fölháborodott az új pécsi kórház igazgatóságának amaz eljárása fölött, mikép egy itteni szállítónak 12.000 korona értékű ágynemű-szállítmányát visszadobta azért, mert a felülvizsgálatnál

kitűnt, hogy a szállított áru idegen s részben bécsi származású, holott ki volt kötve, hogy csak magyar áru vétetik át. Amint biztos forrásból értesülünk, a pécsi kórház igazgatósága sem a bécsi sajtó átkozódására, sem a Magyarországnak ez alkalmból folyó dícséretére nem szolgált rá, egyszerűen abból az okból, mert abból az áruvisszautasításból egy szó sem igaz. Ilyen visszautasításnak szükségére már csak azért sem merülhetett föl, mert a pécsi kórház ágynemű szükségletét régóta már egy olyan helyi cég szállítja, aki a kikötött szállítási föltételeknek eddig mindenkor és minden tekintetben a legszigorúbban megfelelt.

— **(Népgyűlés.)** Tegnap féltizenegy órakor népgyűlés volt a gyár-utca hét szám alatt, hol azonban alig száz kömüves jelent meg. Ezek előtt beszéltek azután Szabó József és Véghe József a munkanélküliségről és a szak-képzettség fejlesztéséről, megszívlelendő tanácsokkal szolgálva a hallgatóságnak. Buzdították a munkásokat az önművelődésre s elhatározták, hogy felhívják az iparkamarát, hogy munkás-tanfolyamot rendezzen a télen. A gyűlésen, mely délben ért véget, a rendőrhatalóságot Sarkány Ármán rendőrkapitány képviselte, kíséretében Ranga János rendőrmesterrel.

— **(A dárdai daloskör)** a várakozást fölműlő eredménnyel kezdte meg szombaton a téli mulatságok vig estéit. Stefán Péter karmester ritka ügyességgel állította össze a műsort, mert míg a magyar zamatos népdalokkal feltűzelte a szíveket, addig másfelől gondoskodott arról is, hogy a klasszikus énekeknek is elég tétesség a párisi ifjuság dallal — mit dícséretére legyen mondva — a daloskör zenei pontossággal elénekelt. A műsor fényoldalát képezte Takács László szóló éneke, mely a publikumot elragadta és szíves kötelességének ismerte annak óhajának az ismételt elénekléssel eleget tenni. Hatásos sikert aratott Zsigmond Imre monológia a műkedvelői fotográfusról, melyet szini talentummal, jó humorral adott elő, tartós derűsége hangolva az őt megéljenző publikumot.

— **(Előléptetés)** A közoktatásügyi miniszter Kuzmiss Ferenc és Mihálik Gyula, kaposvári állami főgimnáziumi helyettes tanárokat, a kilencedik fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

— **(A püspök adományai.)** Közöltük már, hogy Hettyey Samuel megyéspüspök ezer koronát küldött a jótékony nőegylet népkonyhájának. Megyéspüspökünk ezenkívül még kétezer koronát adott a következő egyleteknek: a pécsi szt. Vince egylet 400 korona, a pécsi izr. nőegylet népkonyhája 200 korona, a Matessa gyermekmenhely 200 korona, a pécsi városi közkórházból karácsony körül ki kerülő szegény betegek 200 korona, a szegzárdi r. k. ovoda 200 korona, a szegzárdi népkonyha 200 kor., a bonyhádi irg. nővérek intézete 200 kor., a mohácsi ker. nőegylet 200 kor., a szigetvári ker. nőegylet 200 koronát.

— **(Vérengző bányászok.)** A Mohács közelében levő kőbányákban, a hol különböző nemzetiségű munkások végzik a kőfejtést, a napokban borzasztó vérengzés ment végbe. A horvát munkások már régen haragudtak a többiekre, a kik rendszeren többet keresnek, mint ők. A horvátok a mult szombaton is beléköltöttek társaikba, de fölsültek, mert a magyarok és a nekik segédkező csehek alaposan elverték őket. Ezt a vereséget akarták megboszulni a horvátok november hó 28-án este. Az említett időben ugyanis néhány magyar munkás gyanútlanul beszélgetett bor mellett a kázinban. A horvátok valahogy megtudták, hogy ellenteleik kevesen vannak s dorongokkal fölfegyverkezve a kázin előtt foglaltak állást. Ekkor egy Dunkovics Koszta nevű munkás bement a kázinba s az ott levő munkásokra rákiáltott:

— No kutyák! megint együtt vagytok? Erre a bent lévők fölugráltak, hogy meg-

fogják Dunkovicsot, de ez kifutott, mire a többiek üldözőbe vették. Alig hogy az ajtón kiugráltak, az ott várakozó s dorongokkal fölfegyverkezett munkások megrohanták őket és a sötétben több súlyos csapást mértek rájuk. A meglepett magyarok ekkor késeiket rántották elő s ezzel megkezdődött a mészárlás. Rövid ideig tartott a küzdelem, a melynek az az lett a vége, hogy Heccsimotics Márk, Dajbukát Ferenc, Maurovics Tódor és Hudobka József horvát munkásokat annyira összeszurkálták, hogy még azon éjjel mind a négy belehalt sebeibe. A magyarok közül Lörinc Gáspár, Borbély Mihály és Máté István a súlyos ütések következtében agyrázkódást szenvedtek s ezeket eszméletlen állapotban szállították el a helyszínéről s fölgyógyulásukhoz nincs remény. Ezeken kívül még mindkét részről többen súlyos sérüléseket szenvedtek, állapotuk azonban nem veszélyes. A vizsgálóbíró másnap megjelent a helyszínén s a verekedés kezdeményezőit letartóztatta.

— **(Tűz a harmadik választókerületben.)** Soha aktuálisabb tüzet, mint tegnap reggel volt, még pedig a városházán, a hol a kiadói helyiségben a harmadik választókerület polgárai választottak városatyát. Mikor a választás kilenc órakor kezdetét vette, a kiadói helyiség kályhájához a folyosóról vezető kaminban tűz ütött ki. Volt ott vagy három darab rossz seprő, azokra a kályha nyitvahagyott ajtaján parázs hullott le és a seprők meggyuladtak. Nagy füst tödult ki a kaminból erre s nem kis riadalmat okozott, mire a tüzet ellocsolták. A régi rossz seprők tehát elégvén, most új seprőket kell venni. Új seprő jól söpör: tartja a közmondás. No, majd meglátjuk!

— **(Nagyszabású munkás-bál.)** Mint értesülünk, a magyarországi munkások rokkant és segélyegyletének pécsi fiókja január huszadikán a Vigadó összes termeiben nagyszabású munkás bált rendez. A rendezőség már most buzgólkodik a bál sikerén s legközelebb már kibocsájtják a meghívókat is.

— **(Olcsóbbak lesznek a Havannák.)** Kuba szigetéről örvendetes hír érkezik a szivarozók számára. Az idei dohánytermés roppant bőségesen ütött ki, a minőség pedig oly jó, mint évek óta soha. Átlag 400.000 bál termett eddig, az idén azonban 510.000 bál teljesen első minőségű. Ennek értékét szakértők 17,125.000 font sterlingre becsülik.

— **(A katonaság vacsorája.)** Régi panasz, hogy a katonaságnál nem kapnak vacsorát, mert a abból a négy fillérből, a mit e címen kapnak, bizony nem lehet jóllakni. Ez az egyik oka, ha derék bakáink kénytelenek a szerelem szárnyain idegen konyhákban pótolni azt, a miről a hadügyminiszter nem gondoskodik. Pedig ez az állapot a jövő évben sem fog megváltozni, mert a közös hadügyminiszternek a minap kiadott rendelete szerint a jövő évben éppen úgy lesz, mint az idén volt. A legénység kétszer hetenkint főzélék konzervet kap s a többi öt napon négynégy fillér pótlékot az élelmezési költséghez. Ezt a négy fillért a legénység nem kapja kezéhez, hanem a menázi bizottság, a mely ebből úgy, a hogy lehet, vacsoráról gondoskodik. A hadsereg vezetőségének nézete szerint hat fillér pótlék már elegendő volna ahhoz, hogy a legénység naponként meleg vacsorát kapjon — persze csak olyan menázi-vacsorát.

— **(Katonai irodák.)** A honvédelmi miniszterium arról értesült, hogy Budapesten, de a vidéki városokban is minden hatósági engedély nélkül alakult ugynevezett katonai irodák ügynökei szerte járnak az országban és a kevésbé tájékozott és hiszékeny közönséget azzal a hitegetéssel sarcolják meg, hogy egyesek ezeknek az irodáknak a közvetítésével és befolyásával a katonai kötelezettség teljesítése körül kedvezményben fognak részesülni. A közönséget figyelmezteti a miniszterium, hogy ilyen ügynökök hitegetéseinek

hitelt ne adjon s ne hagyja magát megszarolni. Mindenki, a kinek törvényes igénye van valamely, a hadkötelezettség teljesítése körül megengedhető kedvezményre, azt az illetékes közigazgatási hatóság útján érvényesítheti, minden ügynöki beavatkozás és különleges költség nélkül is, a törvényben nem gyökerező kedvezmények megadása pedig ki van zárva.

— **(Váratlan halál.)** *Dosspod* Lőrinc műzsi lakos bement Tolnára, hogy ott dolgait elvégezze. Amint az utcán járt — kelt, egyszer csak összeesett és szörnyet halt, hozzátartozói haza szállították.

— **(Duhajkodás.)** *Pfönix* Ádám ács és *Máhr* József kőműves legények Tolnán részegen botorkáltak végig a Hosszu-utcában és hatalmasan ordítottak. Ez még nem volt elég Pfönixnek, hanem engedve azon benső ösztönzésnek, hogy neki még ma nagy dolgokat kell elkövetni, bevverte *Heller* Mór ablakát, miközben a gazdát éktelenül szidalmazta. Az illető harci dühének illetően módon való kitörése miatt a megtorló lépések megtétettek.

— **(Meglőtt oláhigány.)** Csütörtökön délután a bonyhádi csendőrség Cíkó mellett három notorius oláhigányt fogott el, akik a környéken több rablást és lopást követtek el s láncra fűzve kísérték be Bonyhádra. Az esti ködös időben az egyik cigány láncát valahogy kezéről levette s vad futásnak indult; a járőr utána lőtt s jobb lábát atlította, mire a cigány összeesett. Még az éjjel bevitték Szegzárdra a kórházba ápolás végett; a másik kettőt pedig átadták a bíróságnak.

— **(Hajósok verekedése.)** A mohácsi Dunán horgonyozó »Erdős« nevű gőzös vontatójában levő uszályon alkalmazott kormányos, *Wikette* János és hajólegénye *Petrovics* Ferenc, ittas állapotban összeverekedtek a másik uszály kormányosával, *Opicer* Károlyval és *Nemes* János nevű hajólegényével. A verekedés véresre vált, mert *Petrovics* egy nagy doronggal úgy fejbe vágta *Nemes* Jánost, hogy ez alétan a földre rogyott és körülbelül fél óra hosszat önkívüli állapotban volt. Ugyazintén *Wikette* kormányos *Opicer* Károly kormányost balkezén egy vas szivattyuszurással megsértette s a balfület fölhasította. Az »Erdős« kapitánya az esetről jelentést tett a járási főszolgabíróknak.

— **(Kirendelés.)** A m. kir. igazságügyminiszter *Mayer* Károly, a kaposvári kir. ügyészséghez beosztott bírósági aljegyzőt a kaposvári kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul rendelte ki.

— **(Tékozló fiu.)** A kis-Rókus-utcában lakik egy szegény özvegyasszony, kinek van egy huszonöt éves fia. A fiu kőműves s mikor munkája van, felé se néz az anyjának. — Így télidőn azonban hazamegy s az anyja csekély keresményéből él kenyérvél, sőt költenek és iszik is. S ha nem kap az anyjától pénzt, összeszedi, a mit talál és eladja. Így tett szobaton este is, mikor két vankosát az anyjának elvitte hazulról, eladta és az árát elitta. Anyja feljelentésére megindították a tékozló fiu ellen a rendőrségen az eljárást.

— **(Vadászatok.)** Dacára a kedvetlen, esős, ködös novembernek, Somogyban naponként folynak körvadászatok nyulakra és fácánokra. A múlt héten a vármegye egyik legvaddúsabb uradalmában, a toponáriiban tartottak körvadászatot nyulakra, melyen egy napon az uri vadászok közel 1000 nyulat lőttek. Legnagyobb rekordot érte el gróf *Festetics* Taszió, ki egy körben 300 nyulat lőtt. A vadászfegyverek is, mint minden más, divatnak vannak alávetve. Most a kis kaliberű vadászpuskák vannak divatban, a 20 as és 24-esek, melyek bizonyos távolságra sűrűbben hordják a sörétet, tehát nehezebb velük találni. Tapasztalt vadászok azonban azt tartják, hogy ez a divat nem soká fog tartani, mert a kis kaliberű puskák kisebb, tehát gyengébb

tölténye nem ad elég hatásos lövést: nem öli meg a vadat, csak megsebesíti, melyeket a hajtók úgy ütnek aztán agyon. Az így agyonvert vadat pedig nem fogadják el a vadkereskedők, mert az ütés legtöbb esetben a nyulgerincét éri és a legjobb pecsenyét rombolja el.

— **(Betyárvilág Tolnamegyében.)** Szegzárdi tudósítónk írja: A Tolnamegyei közbiztonsági viszonyokat nagyon szomorúan jellemzi az a sok betörés, mely az utóbbi három hét lefolyása alatt történt. Dombóvárton egyetlen éjjelen 7 üzletet törtek fel, de Tolna, Bonyhád, Báltaszék, Gyöngyös, Simon-tornya sűrűn látogattattak meg a betörő-banda tagjai által. Legutóbb *Törjék* István gazda pincéjét törtek fel Szegzárdon, itt jól beboroztak. Azután *Koricsánszky* gyógyszerész megjelenése zavarta meg őket munkájukban. A hatósági közegek eddig nem tudták a banda tagjait kinyomozni.

— **(A nép időjóslása.)** A nép régi megfigyelések, szájhagyományok segítségével érdekes jóslásokat szokott mondani az időjárásról. A három-zeki parasztok hasonló jóslásai közül most bemutat néhányat az időjárás új füzeté a következőkben:

Ha gyertyaszentelőn (február 2) megcsepog az eszterhely, az izenket (takarmányhulladék) el kell tenni, mert még szükség lesz rá. — Ha Szent György napja (április 24.) előtt dörög, jó nyár lesz. — Nagypénteki meleg — husvétnapi hideg. — Ha május elején szárazság van: akkor egész évben az lesz. — Pongrác, Servác, Bonifác, — fagyos szentek (május 12. — 14.) — Ha Ócban napja (május 25.) is elmúlt, több fagy nem lesz. — Medárdus napján (junius 8.), vagy Péter és Pal fordulása napján (junius 29.) hulló eső 40 napig tart. — Margit napján (junius 10.) ha eső lesz, hat hétig tart. — Ha Szent Ilia napján (oláhok ünnepén augusztus 1.) menydörög, a mogyoró abban az évben nem lesz jobell. — Ha az ősz hosszan tart és száraz napok járnak, akkor télen nagy hó lesz. — Fekete karácsony — fehér husvét. — Éjjel nincsen harmat: az Isten esőt ad. — Ha a halottat az egyik faluból a másikba viszik, a halárt elveri a jég. — Ha zug a gát, eső lesz. — Messzire hallik a harangszó, eső lesz. — Nagy hőség van, zivatar lesz. — Ha esős idő közeledik, a harangot meg kell kongatni, hogy ne verje el a határt a jég.

Művészet, irodalom.

○ **Nebántsvirág.** Vasárnap délután telt ház előtt a Nebántsvirág ment *Gergely* Gizellával a főszerepben, ki kedvességével s temperamentumával minden jelenésében magával ragadta a közönséget. A sikerhez hozzájárultak *Németh* János, *Kozma* István, *Nagy* Vilma, *Vágó* Béla, *Nádassy* József, *Nagy* Dezső s *Szirmay* Olga is ambiciózus játékkal.

○ **Mária bátyja.** Bokor József e népsziműve oly sok idő után tegnap este került színre némi megrövidítéssel közepes ház előtt. *Mezey* Andor volt Mária bátyja s bár egy kóta énekresze sem volt, mégis igen jól megjátszotta szerepét, valamint *Kozma* is. *Vágó* Béla alakítása valamennyit felülmúlta. *Rajz* Ödön is jól megállta a helyét. *Szekula* Sárika kedvesen játszott s szépen énekelt. Kedves volt *Komlóssy* Ilonka is. *Delli* alakítása pompás volt. *Németh* János a diszkréciót sokszor szem elől téveszti a finomság rovására. *Jeszenszky* Irén igazán játszotta meg Mária-t, de egy kis malőr érte, a mennyiben mikor *Rajz* rálött, egy szikra a szemébe ugrott. A rendezés megfelelő volt s az összjáték kielégítő. (C)

Folyószám 63. Idénybérlet 63. Páratlan bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, kedden, december 4-én:

Csapodár.

Vigjáték 3 felvonásban.

Személyek:

Champignac	Delli Lajos
Constance	Komlóssy Ilonka
Camilla	Kende Paula
Riveroll	Rajz Ödön
Fridolin	Nádassy József

Holnap, szerdán, december 5-én:

Traviata.

Verdi nagy operája.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése dec. hó 3-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén *Percel* Dező elnök jelentést tett a székesfehérvári Vörösmarty-ünnepély lefolyásáról.

A költségvetési vita a mai első szónoka *Benyovszky* Sándor gróf volt, ki költségvetést nem fogadta el.

Gajary Gezának aggályai vannak a gazdasági viszonyok tekintetében; szövetkezetek fellállítását és a duna-tiszai csatorna létesítését kívánja. A költségvetést a kormány iránti bizalomból elfogadja.

Szünet után *Páder* Rezső felhívja *Mandl* Pált, hogy Buzáth Ferenc kijelentéseivel szemben nyilatkozzék, mert a néppárt nem antiszemita párt.

Mandl Pál személyes kérdésben szólalt föl s kijelenti, hogy a ráfogott dolgokat nem mondta s az ellene intézett támadást visszautasítja.

Hegedüs Loránt beszélt azután, az adórendszert lejtegetve.

TÁVIRATOK.

— **Az udvar köréből.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A király ma végképp elutazott Gödöllőről, hova az idén már nem tér vissza. A buszásra megjelentek a pályaudvaron az udvari hivatalnokok, *Kapczy* főbíró és mások.

A király Gödöllőről a fővárosba érkezve d. e. 10 órakor általános kihallgatást adott, melyen *Blahánét* is fogadta, ki meghatva közönte meg a kapott kitüntést. A király leereszkedő nyájassággal beszélgetett *Blaháné*val, nagy elismeréssel szólva művészetéről, s kezet nyujtva buszozott el tőle. *Blaháné* meg akarta csókolni a király kezét, de az nem engedte.

— **Koronaőr jelölt.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház folyosóján elterjedt hír szerint az új koronaőr *Széchenyi* Béla gróf lesz.

— **Lemondó képviselő.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Asbóth* János, kit szombati beszédéért az ellenzék politikai erkölstelenséggel vádolt, lemondott mandátumáról.

— **Színészküldöttség a kormánynál** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A kolozsvári színészek ma küldöttségileg jártak *Szell* Kálmánnál és *Hegedüs* Sándornál s kérték, hogy a kolozsvári színház ne adassék bérbe. Ha mégis

vállalkozónak adnak ki, úgy köteleztessek nyilvános számadásra. *Szell* Kálmán kedvező választ adott s megígérte a kérelem teljesítését.

— **Jókor távozott.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Koldsz* Zsófia, budapesti cselédleány, kit a bíróságok asszonyának meggyilkolása miatt tizenöt évi fegyházra ítélték s a ki előtt ma kellett volna kihirdetni a kuria ítéletét, ma reggel a gyűjtőfogházban tüdővészben meghalt.

— **Sikkasztó gimnáziumi igazgató.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Belgrádból jelentik, hogy *Nesztorovics* Jovan, a zajcsári gimnázium igazgatója, 12.000 dinár állami pénzt elsikkasztva, megszökött.

— **Elhalt titkos tanácsos.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Berlinből írják, hogy *Spinola*, titkos tanácsos, a „Charité” igazgatója, meghalt.

— **György herceg Romániában.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az olasz király látogatást tett *György* görög hercegnél ennek szállásán. A nap folyamán a her-

ceg többek közt fogadta az angol, francia és az orosz nagykövetet. Az „Italie” szerint *György* herceg a királynak egy általa aláírt memorandumot nyújtott át, a mely kéri a nagyhatalmakat, hogy Krétának Görögország által való annexióját előmozdítsák.

— **A helyzet Kínában.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Pétervárra érkező jelentés szerint: Keleti Manzsuriában több ízben történt támadás a kínaiak részéről az orosz állomásokra. November 9-én éjjel a kínaiak Chudzjekopen faluban megtámadtak egy orosz altiszt állomást, de orosz vadászok visszaverték őket, miközben a kínaiak 6 sebesültet veszítettek. Ezen kívül nagyszámú boxer megtámadott egy orosz csapatot, a mely Chudzjekopen falu mellett pihent és 10 orosz katonát megölt.

— **Jubiláló egyetem.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Cernovicból írják, hogy *Hartel* lovag vallás- és közoktatásügyi miniszter tegnap reggel a Ferenc József császár-egyetem 25 éves fennállásának ünnepélyére odaérkezett s a hatóságok fejei fogadták.

— **Krüger utazásai.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Jedmontban *Krüger* elnök a búrok függetlensége érdekében alakult bizottság elnökének beszédére váia-

szolva, köszönetet mondott ama fogadásért, a melyben a párásai község tanács öt részesítette, kitörülhetlenül meg fogja tartani emlékezetében a szenátus és a kamara határozatait és ezt a fogadást, a melyben őt Loubet elnök és a miniszterek részesítették. Szívét, mely itt vigaszt talált, itt hagyja Franciaországban, de ennek a még mindig vérző szívnek nem szabad addig behegednie, míg ki nem vívta a függetlenséget, a melyet követel, választott bíróságot és a hatalmasságok barátságos közbenjárását, egyszóval az igazságot. A háborúnak nem szabad a fegyverek lerakásával végződnie, mert a fegyverek a burokat soha sem törnék meg. Ennél fogva magától kínálkozik a közvetítés. Végül azt mondta *Krüger*, hogy ő értesítette *Roberts* lordot az angolok részéről a hadvezetésben tanusított kegyetlenségekről és *Roberts* lord megígérte, hogy azok meg fognak szünni. De talán nem tudott magáról iránt engedelmesseget teremteni, mert a kegyetlenkedések tovább tartanak. *Krüger* azzal a kiáltással végezte szavait: „Éljen Franciaország! A közönség: „Éljen *Krüger*! Éljenek a burok! Éljen a választott bíróság! — kiáltásokkal válaszolt. A Wolff ügynökség jelenti Kölnből december 1-éről: *Krüger* elnök éjjel tájban az itteni főpályaudvarra érkezett és a nagy számban egybegyűlt néptömeg élénk ovációkkal üdvözölte. Hivatalos fogadás, mint

Pártoljuk a helyi ipart!

A következő cégeket ajánljuk a t. közönség figyelmébe:

Ekszerész- és óras ipar.

ENGESZER Miklós Pécs, Király-utca 6. Óras, ékszerész és ezüst-árak kereskedése és raktára.

WALLA Ferenc Pécs, Kossuth Lajos-utca 4. sz. Óras és aranyműves.

Művirág készítő.

MAJERSZKY József mindennemű művirág-diszek és koszorúk készítője Pécs, Király-utca 36. sz., Mestrits-féle ház.

Kárpitos és diszítő.

LEDERER M. jó hírnevű és szolid kárpitos üzletben szerezhető csak be legjobban a legdivatosabb kárpitos munka.

Divat- és rövidáru.

ANGYAL Samu Pécs, Király-utca 3. (Hajó szálloda) Legolcsóbb bevásárlási forrás úri-, női-, divat- és rövidáru szakban.

LEGUJABB látképes levelezőlapok, rövid-, disz-, norinbergi és rőtös-árak legolcsóbban a Fecskénél. **Schwarz** Zsigmond Pécs, Király-utca 47.

VAJDA Soma jó, de olcsó forrás női és férfi divat-cikkben. Pécs, Ferenciek-utca 6. sz.

BERGER Miksa női divatáru-kereskedése Pécs, Király-utca 1. szám. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Mosó- és vasaló-intézet.

ÖZV. SNABELNÉ, Pécs, Király-utca 34. sz. a. Mosó- és vasaló-intézet. Kifogástalan mosás, fényvasalás. Gyors és pontos kiszolgálás.

Kefekötő ipar.

HOLECSEK Péter kefe- és ecset-készítő. Király-utca 26. sz.

Varrógép raktár.

OBETKÓ Zsigmond ajánlja varrógép-raktárát, ugyan szintén varrógép javító-műhelyét. Ferenciek-u. 7.

Női fűző-készítő.

KÁLDOR E. Pécs, Király-utca 19. Óriási választék saját készítményű raktári fűzőkben. Mérték utáni megrendelések, any javítások elfogadhatnak.

Lakatos ipar.

MESTRITS Jenő Pécs, Király-utca 38. Épület- és műlakatos. Specialista rácsmunkákban.

Ruházati ipar.

KESZ férfi ruha-áru. Legolcsóbb bevásárlási forrás „Első bécsi férfi- és gyermekruha-raktár” cég. Pécs, Király-utca, városház-épület.

WEINLAGER József, Pécs, Ferenciek-utca 12. (Dr. Krasznay Miklós-féle ház.) Legizlésebb és legdivatosabb egyenrukákat és felszereléseket, úgy polgári öltözeteket készít a legolcsóbb áron.

Bádogos ipar.

ROMEISZ György Pécs, Bádogos-tízlet és vízvezeték berendezési vállalat. Kossuth Lajos-utca 7. sz. Műhely: Sörház-utca 12.

TICHY Aladár fémáru-gyára, épület- és műbádogos- s vízvezeték-felszerelő-műhelye Pécs, Jókai-(Kis)-tér 11. sz.

Ruha-festő.

SCHWARCZ Károly mű-ruhafestő és vegyi ruha-tisztító Pécs, Mária-utca 39. sz.

Vízvezeték-szerelők.

ROMEISZ és **Mestrits** Pécs, Sörház-utca.

Fűszer- és gyarmatáru-kereskedés.

KERDL Lajos ezelőtt Berec Károly fűszer, bor, tea, rum, ásványvíz- és csemege-kereskedése Pécs, Király-utca 6. szám.

LEHNER Béla fűszer-, liszt-, gyarmat-, gyógyvíz- és terménykereskedése Pécs, Szigeti-országot 2. sz. A „Korona”-szálloda sarkán.

Asztalos ipar.

DINESZ György épület- és butor-asztalos Pécs, Kossuth Lajos-utca 11. Ugyanott butorraktár.

STEINER Gyula épület- és butorasztalos Teréz-utca 10. sz. Szolid munka. Olcsó árak.

Fényképészet.

MARTON István fényképész Pécs, Múterem Ferenciek-utca 21.

Kőfaragó ipar.

SIREMLÉKEK a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árak mellett csakis Ifj. Vogl Jánosnál kaphatók. Pécs, vásártér.

Mulatóhelyek.

AZ „OTTHON” kávéházban minden vasárnap és csütörtökön katonazene. Hétfőn, szerdán és pénteken Ifj. Kórodi Gyula, kedden és szombaton Rác Guszti és Somogyi Zsigmond zenekara működik.

BEDŐ-kávéházban és a Secessió sörözőben naponként Rác Guszti és Farkas Sándor zeneestélye.

ROYAL kávéházban minden kedden, szombaton és vasárnap cigányzene.

DOLLINGER András. Hétféjedelem szálloda. Minden csütörtökön és vasárnap cigányzene.

SEBŐK Gyula „Korona” szállodája, Szigeti országot. Minden nap cigányzene.

SZIGETHY Ede „Zöld koszorú”-hoz címzett vendéglője Munkácsy-utca 12. Elismert jó konyha. Kitűnő pécsi és szegzárdi borok.

NADOR-kávéházban naponként Garai Ferkó közkedvelt zenekara zeneestélyt rendez. Kitűnő Cserta és Schönher-féle borok.

Élelmezés.

COPF János sütődéje Pécs, Kossuth Lajos-u. 18.

DONNER József lisztkereskedő Pécs, Kossuth Lajos-utca 10.

OROSZY Sándor udvari cukrász. Pécs-Kaposvár. Cukorka, torta- és sütemény-különlegességek.

SCHÉDIVY Ferenc sütődéje Király- és Flórián-utca sarkán.

Bőrkereskedés.

WEISZ Adolf jól berendezett bőrkereskedése Pécs, Jókai-tér 3. sz. Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Zsineg- és kötéláru ipar.

GIPSZ József belv. országot 47. szám. Kender és sodronykötelek, tornaszerek, hinták, hálók, malombevedérek, függőágyak, gazdasági kötéláruk raktáron tartatnak.

Szék-készítő.

RAMBUSZK Jakab szalma-, nád- és fodrász-székek készítője. Kossuth Lajos-utca 15.

hire jár, itt azért nem történt, mivel elmulasztották a császári udvarnak külföldi államtők látogatása alkalmával szükséges előzetes értesítését. Ebből az okból valószínű az is, hogy Krüger egyelőre letesz ama szándékáról, hogy Berlinbe jöjjön.

— **Az orosz cár állapota.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Livádiából írják, hogy tegnap a cár állapotáról ma dél előtt 11 órakor kiadott orvosi jelentés a következőleg hangzik: A császár a tegnapi napot és az éjszakát igen jól töltötte. Az általános állapot ma reggel igen jó. Az étvágy visszatér, erői állandóan gyarapodnak. Tegnap este hőmérsék 36,6, érverése 64, ma reggel hőmérsék 36,11, érverés 72.

— **Öngyilkossági kísérlet.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Jamek János, 18 éves napszámos tegnap délelőtt Budapesten Aranykakas-utca 12. sz. a. levő lakásának első emeletéről leugrott. Kisebbszerű zuzódásokat szenvedett. Az irgalmasok közkórházában ápolják.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

8259. sz.
tlkv. 1900.

Árverési hirdetmény.

A dardai kir. bíróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Passa Mária férj. Jakab Józsefné csúza lakos végrehajthatónak Hunyadi János csúza lakos végreh. szenvedett ellen 12 korona 80 fill., 14 korona 90 fill. és jár. iránti végreh. ügyében az árverést a dardai kir. járásbírósa területén levő Csúza községben az 547. sz. betétben felvett I. 1—2. sorsz. ingatlanra 148 kor. kik. árban, ugyanott II. 1041, 1042. hrsz. ingatlanra 916 korona kik. árban elrendelte s hogy a fentebb jelölt ingatlanok az 1900. évi febr. hó 13-án d. e. 10 órakor Csúza községben a jegyzői irodában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 14 kor. 80 fillér, 91 kor. 60 fillért készpénzben, úgy az 1881: 60. t.-cikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazs. ügy. min. rendelet ki-jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, 1900. évi okt. hó 24-én.

Molnár,
kir. albiró.

V. 519/2. sz.
végrh. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a trieszti cs. és kir. járás bíróság 1900. évi C. II. 155/4. számú végzése következtében Lutteri A. trieszti ügyvéd által képviselt Nicolo Petrolli gordolai lakos javára Kulai Ferenc és neje Majer Mária szent-lőrinci lakosok ellen 533 kor. 90 fill. s jár. erejéig 1900. évi november hó 7-én foganatosított

kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 603 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: ló, kocsi, borju, sertés, butor, jégsekerey, 360 liter szesz nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szentlőrinci kir. járásbírósa 1900. évi V. 519/2. számú végzése folytán 533 kor. 90 fill. tőkekövetelés, ennek 1900. évi március hó 4. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 37 kor. 98 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Szentlőrincen, a helyszínén leendő eszközzésére 1900. évi december hó 11-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentlőrincen, 1900. évi november hó 23. napján.

Könczey,
kir. bírósági végrehajtó.

Felső-haviboldogasszony-u. 42. sz.

alatti házban

egy bolthelyiség

szép utcza lakással

együtt azonnal kiadó.

Bővebbet a „Nádor“-kávéházban.

Vérfelfrissítésre kiválóan alkalmas nagytestű, hófehér,

emdeni keresztezésű, idei liba eladó.

Párja 7 frt, egy gunár 4 frt.

Berger Rezső urad. gazdatiszt Óadjavica (Szlavonia.)

A ki mer, az nyer!

Senki ne vegyen addig,
míg meg nem tekintette

STARK BENEDEK FIA cég

a „GÓLYÁHOZ” címzett üzletét,

ahol mindenki a legjutányosabb árak mellett legszebb és legdivatosabb árukat u. m.

Ruhaszövetet, barchet, vászon-árut, valamint divatos női, gyermek-felöltőt meg nem tekintette.

Különös nagy választék

a legfinomabb perzsa és szmirna szőnyegekben, valamint függöny és ágyterítőben.

SENSATIO!

Szives tudomásul!

Ez uton hozzuk a m. t. közönség szives tudomására, hogy a Király-utca 1. szám alatt fennállott

MULDINI TESTVÉREK

dusan felszerelt kép-, porcellán- és dísz tárgy raktárát megvettük

és ennek folytán azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy

karácsonyi és alkalmi ajándéknak

rendkívül alkalmas tárgyakat, u. m. ét-, tea-, kávé- és Mocca készletek, lámpák, faldiszek, képek és egyéb ajándéktárgyakat, melyek igen nagy választékban vannak, mélyen leszállított árak mellett árusítjuk el.

Különösen felhívjuk a n. é. vevőközönség b. figyelmét az újonnan megjelent képekre, melyek a Király-utca 1. sz. alatti kirakatunkban is láthatók.

A mélyen tisztelt közönség b. párfogását kérve, maradunk kiváló tisztelettel

Wolheim, Spitzer és Társa.

Pécs belváros **Király-utca 36.**
számu házban

egy tágas bolthelyiség

3 ajtóval, jelenleg fűszer-üzlet, lakással
együtt a jövő **május 1-ére** bérbeadandó.

LAKATOS TANONCZOK

felvétetnek

Siklósi-országot 22. sz. a.

Látképes levelező-lapok.

Pécs városa és környéke legszebb részeiről felvett és legszebben elkészített **látképes levelező-lapok** 10 darab
20 kr.

Schönwald R.-nél

Király-utca, városház-épület.

Baranyamegyei Hitelintézet Részvénytársaság Igazgatósága.

Felhívás!

A nagyközönség körében gyakran hangoztatott óhajnak megfelelőleg, a takarékoság előmozdítása és önszegély nyújtás céljából

„Pécs-Baranyai Fillér-Szövetkezet“

cimmal, heti befizetésekkel járó segély-szövetkezetet alapítunk.

A kisiparos, munkásosztály és mindazok, kik csak fillérenként tudják összekapartani jövedelmük feleslegét, ezen szövetkezetnél végre alkalmat találnak arra, hogy fillért-fillérre rakva meghatározott időn belül kis tőkére is szert tehessenek. A heti befizetések által ugyanis minden tag tőkét gyűjt magának, mely dacára annak, hogy csak hetenként történik a befizetés, mégis a takarékpénztáraknál befizetett kamatoknál magasabb nyeresmény-osztalékot hoz. Azonkívül minden tagnak jogában áll az általa befizetett összeg $\frac{1}{5}$ részét csupán 6%-os kamatláb mellett minden előleges felmondás nélkül kölcsönkép igénybe venni.

Ezen filléregyesület 1901. január 1-én nyitja meg első évtársulatát, mely 208 héten át, vagyis 4 évig tart. Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket és minden üzlet-rész után hetenként 20 fillér (10 kr.) fizetendő.

A négy év eltelte után az évtársulat feloszlik és mindenki megkapja a befizetett tőkét a fölmerült haszonnal együtt.

A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzletrészenként 20 fillér (10 kr.) beiratási díj fizetendő s egy heti részlet lefizetése után már mindenki megkapja saját nevére irt könyvecskéjét.

Felkérjük tehát mindazokat, kik az első ciklusnak tagjai óhajtanak lenni, hogy a felvétel iránt a „Baranyamegyei Hitelintézet“ (Király-u. 10. sz. I. em.) helyiségében jelentkezni sziveskedjenek.

Előjegyezni lehet Spitzer Jakab, Schäffer Andor, ifj. Rézbányay János urak üzletében, valamint özv. Tausz Vilmosné dohánytőzsdéjében és Dollinger András ur vendéglőjében is.

Pécs, 1900. november havában.

Baranyamegyei Hitelintézet Részvénytársaság igazgatósága.

Pécs város és vidéke gazdaasszonyainak

a kellő helyen való takarékosága valódi művészet, állítja

KÖSZL JÁNOSNÉ kereskedő-cég

PÉCSETT, (Irgalmasok utcája 24. sz.) a „fehér kakas“-hoz.

Ezen cég ajánl **igen olcsón**, míg a készlet tart:

1 kg. kávé nyersen	1 frt 12 krétt
1 » » » Ma-	
nilla minőség, Cuba	
és Ceylon csak	— 1 » 36 »
1 kg. gyöngykávé	— 1 » 50 »
1 » Cubakávé finom	1 » 60 »
1 » » » legfin.	1 » 80 »
1 » Mocca » arabiai	1 » 80 »
1 » Arany Jáva kávé	1 » 80 »
1 » legf. pörkölt	» 1 » 50 »

Pécs város és környékének közönsége hogy tudja meg, hogy mily olcsó és jó kávé árul Köszl, ha nem hirdeti?

A szesz és pálinka árának nagy adója dacára, míg a készlet tart, minden versenyen felül, eddig még nem létező árakon ajánl:

1 liter jó rumot — — — — 50 krétt.

1 » finom és igen erős, zamatos rumot theához — — — — 90 »

1 palack *Tipp-Topp* nevű rumot, mely minden versenyen felül áll, 0-35 literes 50 kr., 0-7 literes 1 frt. **Egyedüli elárúsítás a »fehér kakas«-nál.**

1 liter legfinomabb **jamaikai rum** — 2 frt.

Cognac — 0-35 liter 55 kr., 0-7 liter 1 frt.

Thea, finom, 10 deka csak — — 40 kr.

Legfinomabb **orosz karaván thea**

10 deka — — — — — 80 kr.

Cukor, leipnik—lundenburgi, — 1 kg. 44 kr.

» » » kocka 1 » 46 kr.

Porcukor, saját őrlés 1 kg. — — 48 kr.

Liszt 00, kilója csak — — — 14 kr.

1 kg. **padló-lakk**, 2 óra alatt tökéletesen szárad, nincs szaga, a legjobb s legszebb áru, csak 80 kr.

Továbbá **mindenféle fűszer-áru a legjobb minőségben** és a **legolcsóbb áron** szerezhető itt be.

Szives pártfogást kér,

teljes tisztelettel

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan elküldetnek.

Köszl Jánosné.